

Anatomie

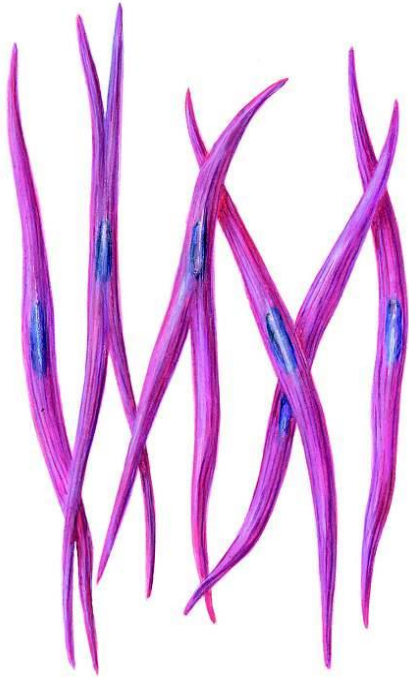
akademický rok 2022/2023

Mgr. Šárka Slavová

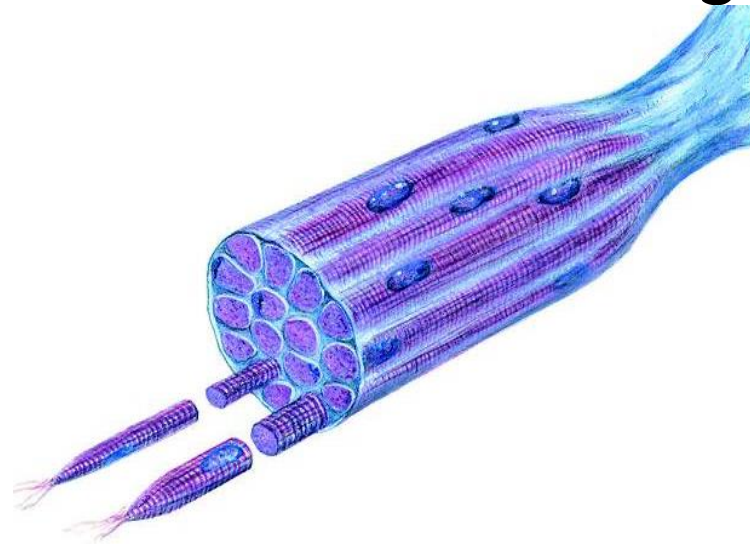
sarka.salavova@lfmotol.cuni.cz

Obecná myologie

Svalstvo hladké

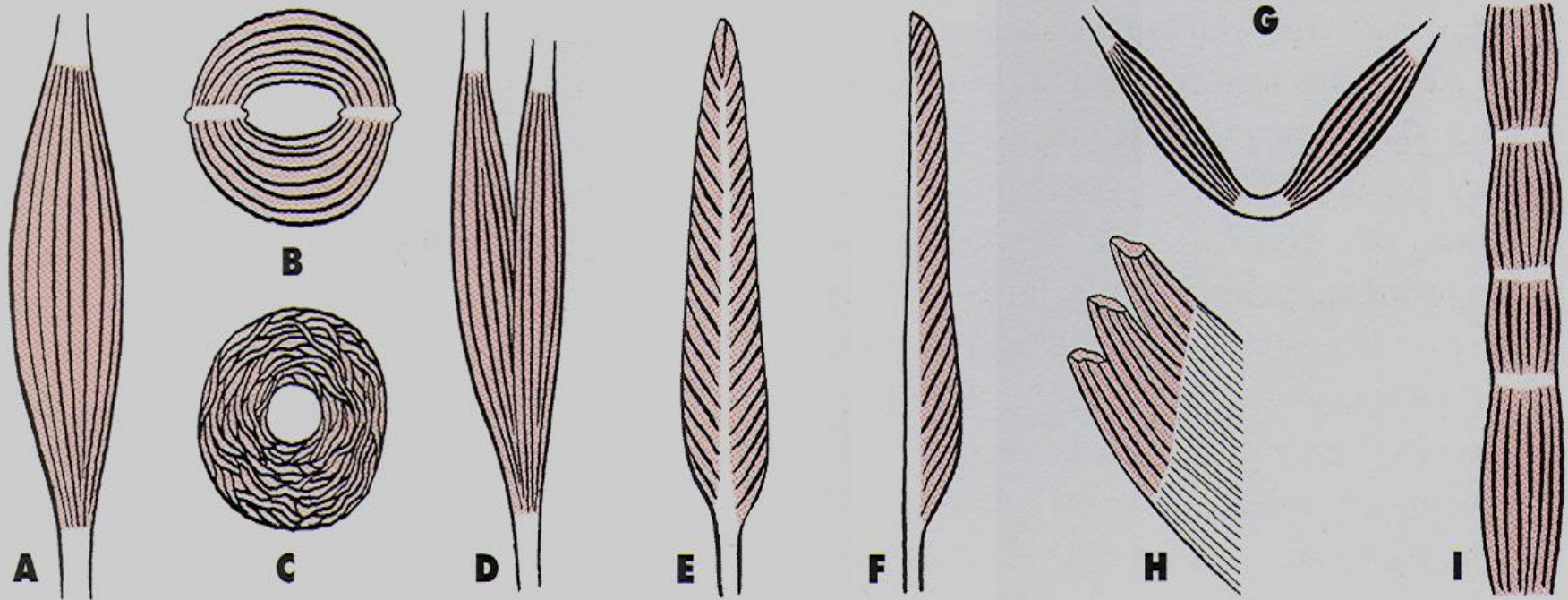

Svalstvo příčně pruhované

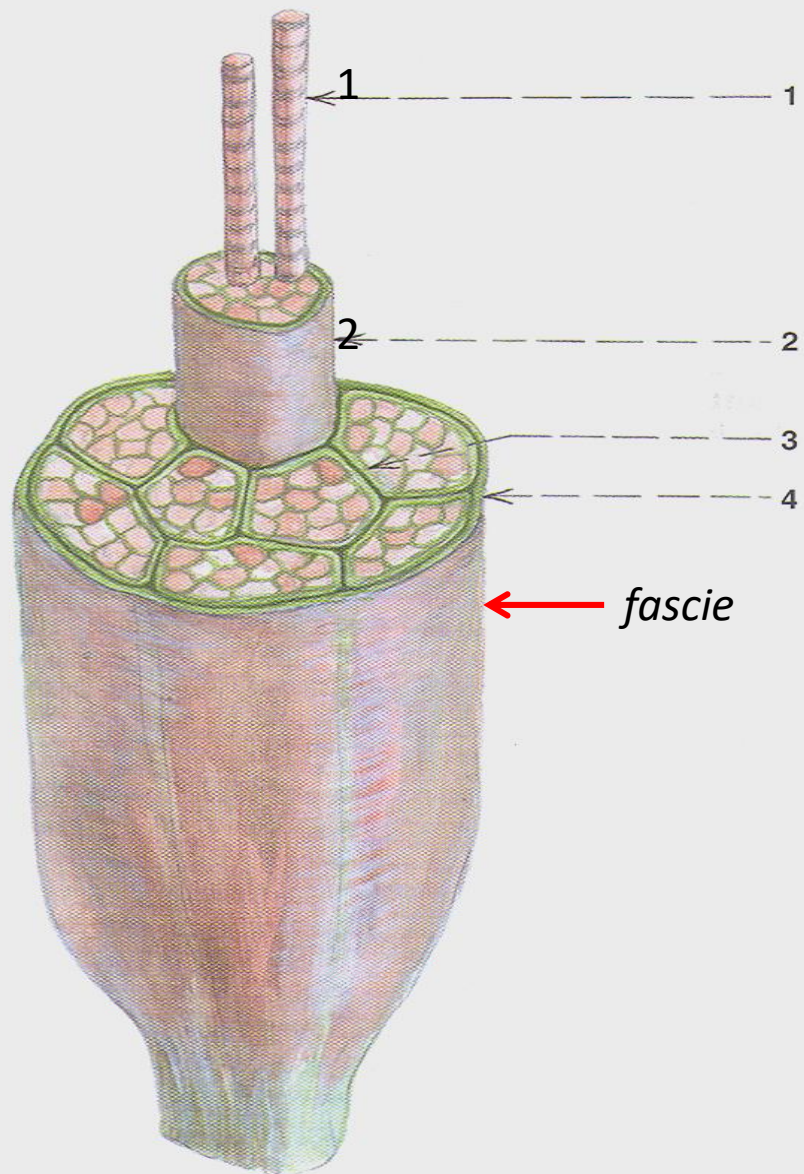

Svalstvo srdeční

Obr. 2.1. Základní typy svalů. A – dlouhý sval, B, C – kruhové svaly (svěrače), D – dvojhlavý sval, E – dvouzpeřený sval, F – jednozpeřený sval, G – dvojbříškový sval, H – plochý sval, I – plochý sval s vloženými šlachami

Obr. 336. STAVBA SVALOVÝCH SNOPCŮ, PERIMYSIUM EX-
TERNUM ET INTERNUM (schéma)

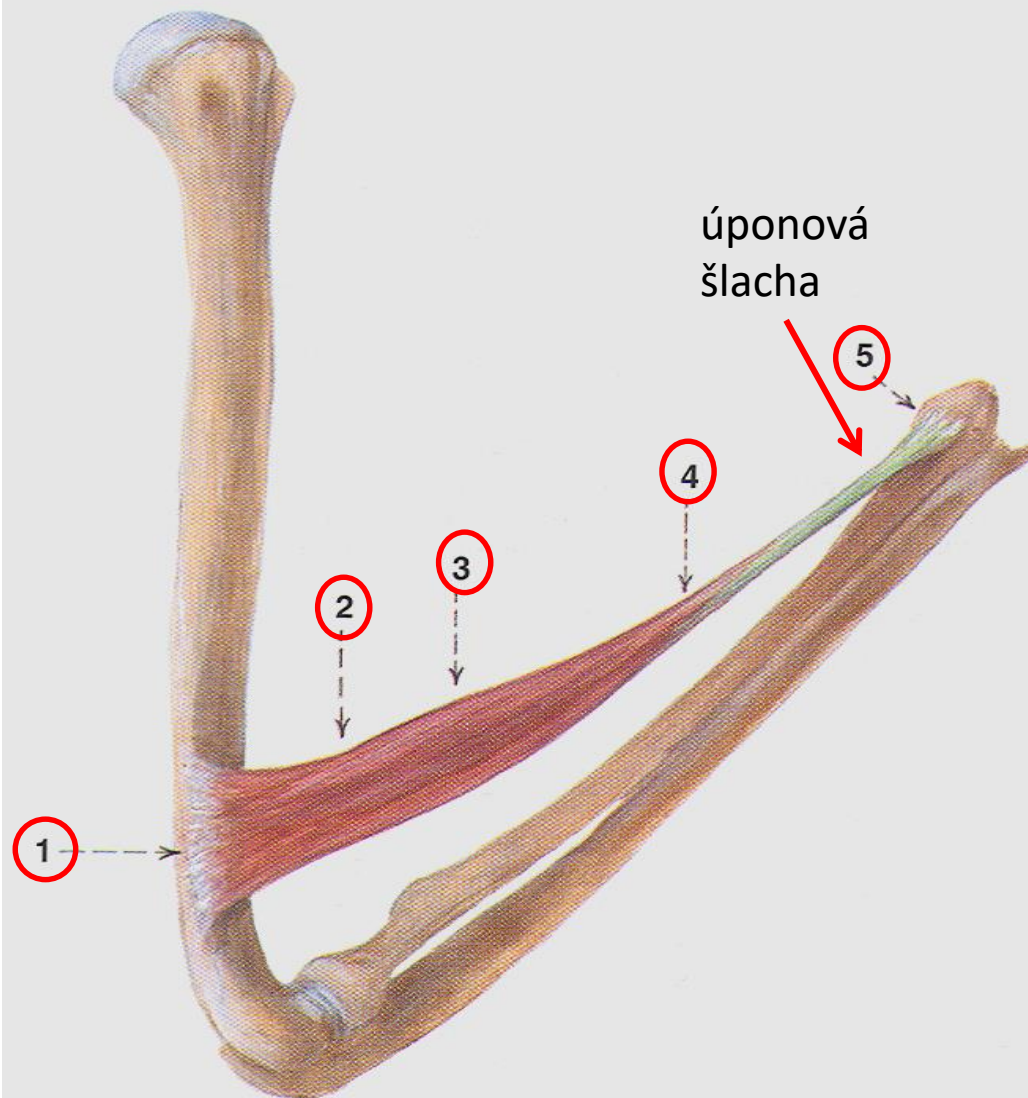
1 vlákno svalové

2 snopec svalu

3 perimysium internum (endomysium)

4 perimysium externum, vytvářející fascii na povrchu svalu

Obr. 337. SVAL A JEHO ÚSEKY

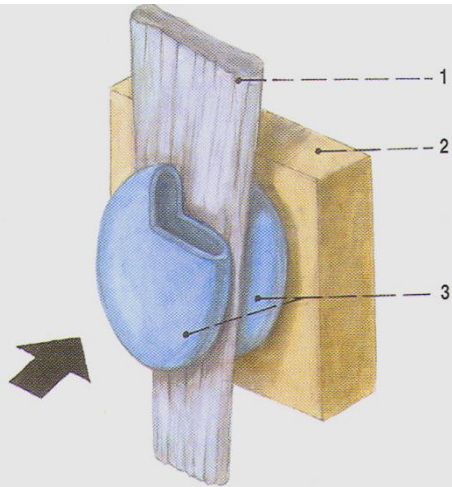
- 1 začátek svalu – origo
- 2 hlava svalu – caput musculi
- 3 břicho svalu – venter musculi
- 4 (ohon svalu – cauda musculi)
- 5 úpon svalu – insertio

Pomocná zřízení

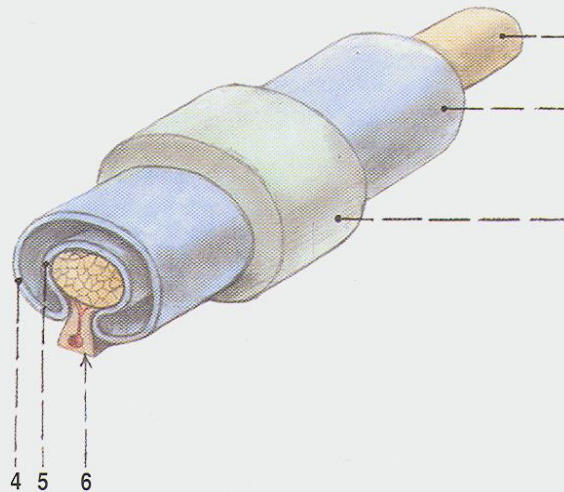
Inervace

Motorické nervy

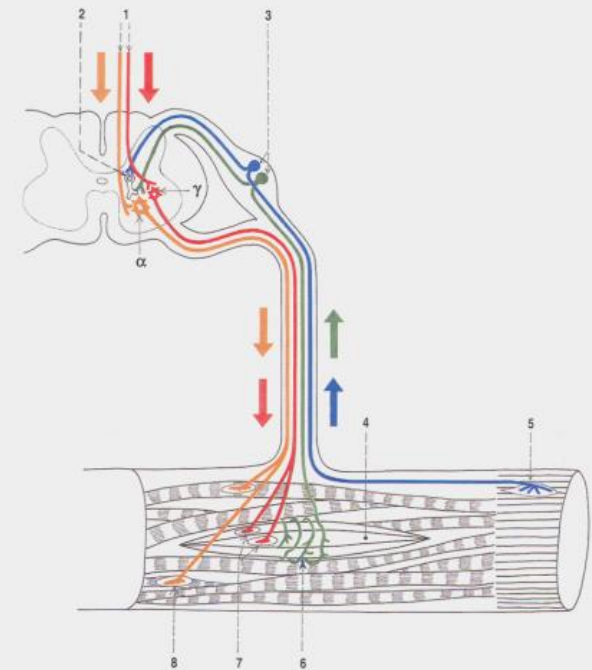
některé hlavové nn.
míšňní nn.

Obr. 341. TÍHOVÉ VÁČKY, BURSAE MUCOSAE; schéma uložení
1 šlacha
2 kostěná podložka
3 bursae mucosae; šipka naznačuje směr trvalého tlaku, bursy jsou uloženy v místech, kde spolupůsobí tlak a tření

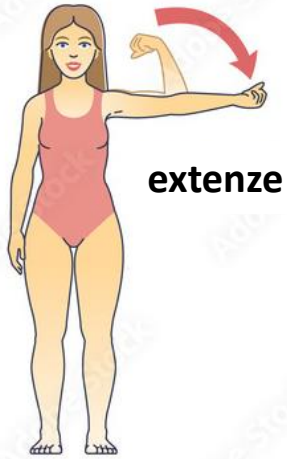
Obr. 342. ŠLACHOVÁ POCHVA; schéma
1 šlacha
2 vagina synovialis
3 vagina fibrosa
4 peritenonium
5 epitenonium
6 mesotenonium s cévami pro výživu šlachy

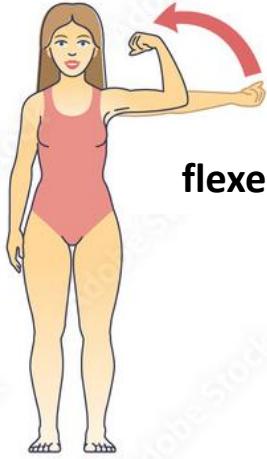
Obr. 340. SCHÉMA FUNKCE SVALOVÉHO VŘETÉNKA (a šlachového vřeténka) – viz text
1 sestupné dráhy ovládající míšní motoneurony
2 vnější neuron (interneuron) s inhibiční funkcí
3 buňky citlivých vláken ve spinálním gangliu
4 svalové vřeténko s intrafusálními svalovými vlákny

5 šlachové vřeténko, odkud vedou citlivá vlákna informací o napětí šlachy přes inhibiční interneuron
6 citlivé nervy vedoucí informací ze svalového vřeténka
7 motorická nervová zakončení γ -motoneuronu na intrafusálních vláknech
8 motorická zakončení α -motoneuronu na extrafusálních vláknech

Pohyby

extenze

flexe

supinace

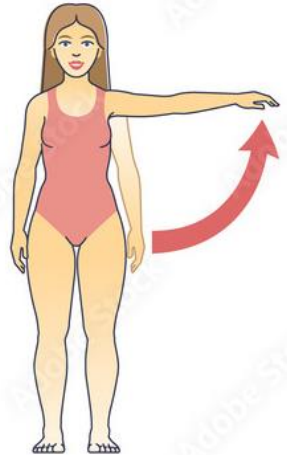
pronace

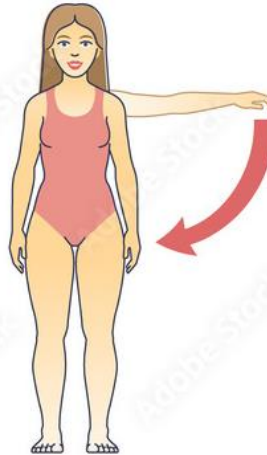
plantární flexe

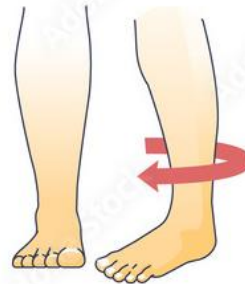
dorsiflexe

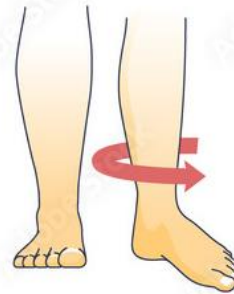
abdukce

addukce

vnitřní rotace

vnější rotace

elevace
deprese

retrakce   protrakce

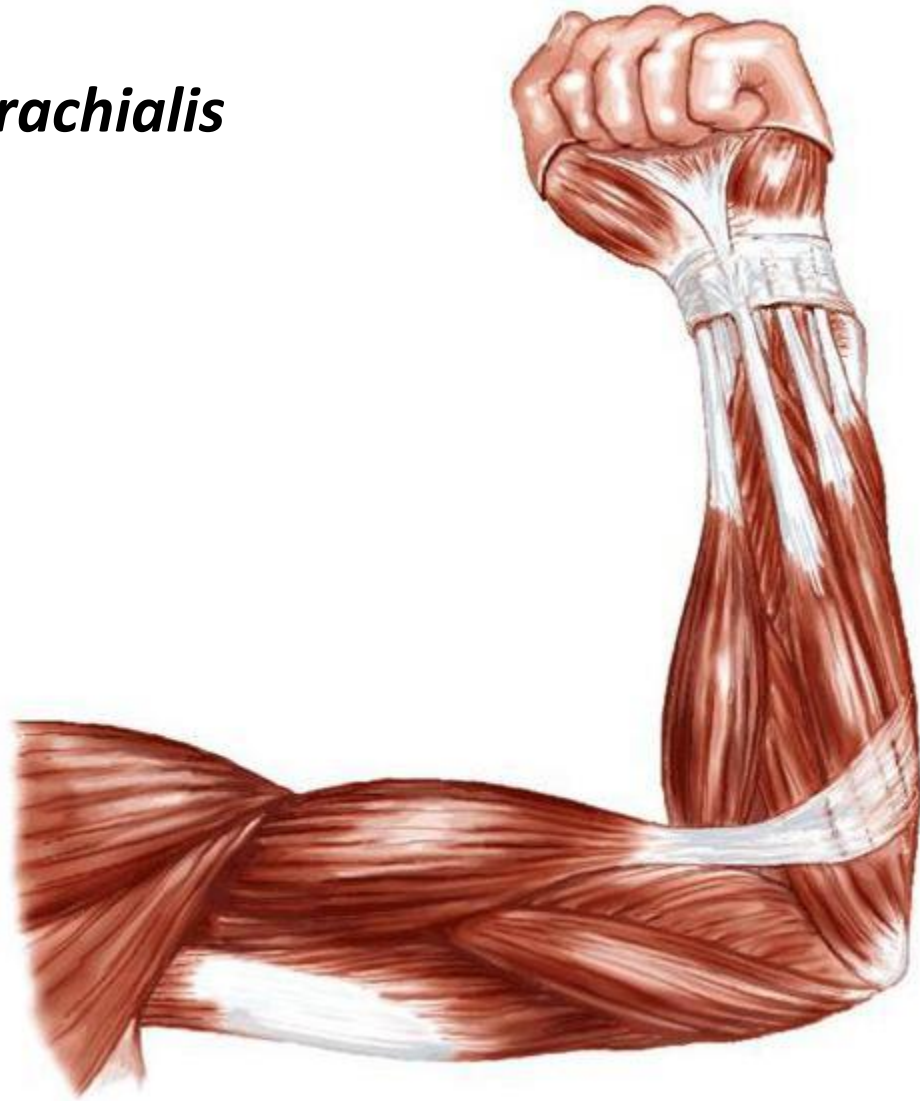
everze

inverze

Musculi membri superioris

- **inervace z *plexus brachialis***

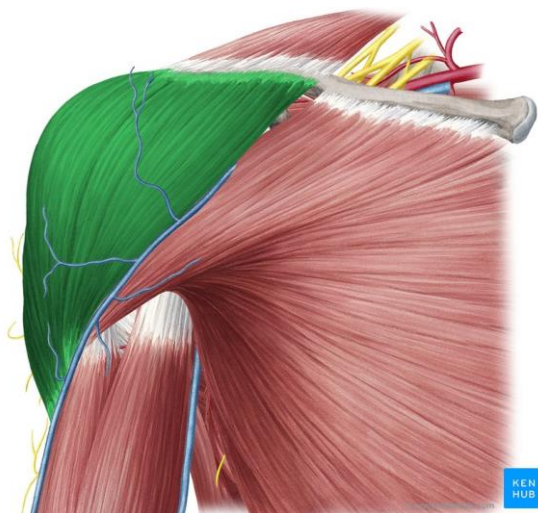

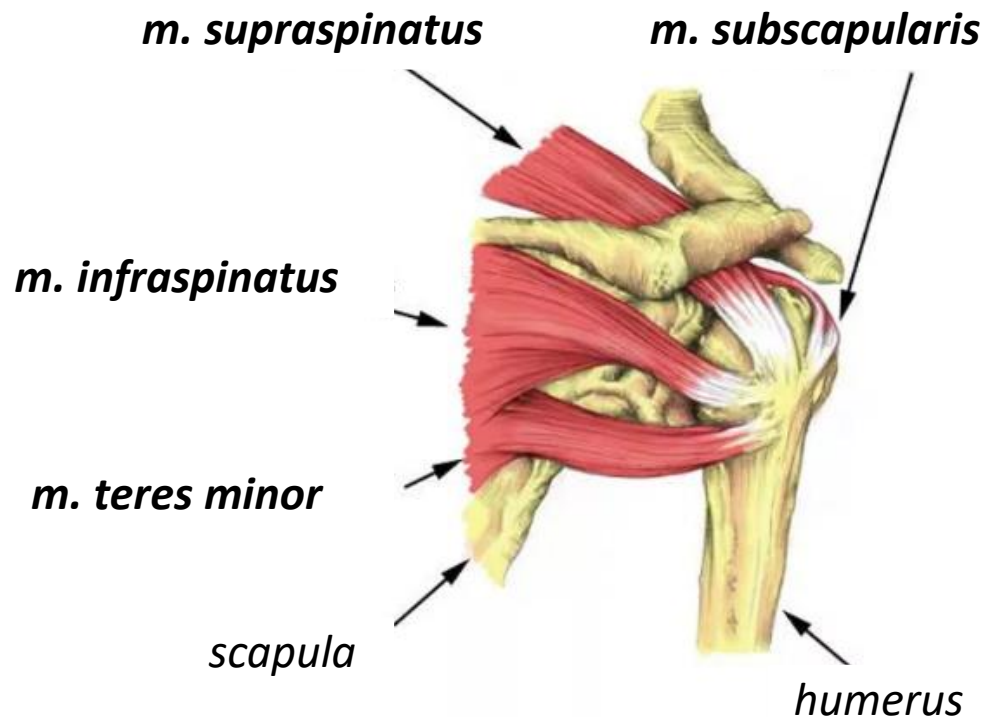
Musculi membri superioris

Svaly pletence HK (ramenní a lopatkové svaly):

- *m. deltoideus* - abdukce v ramenním kloubu
- rotátorová manžeta (fixace ramenního kloubu)
  - inervace: nervy z *plexus brachialis*

m. deltoideus

m. supraspinatus

m. subscapularis

m. infraspinatus

m. teres minor

scapula

humerus

Musculi membri superioris

Brachium:

- přední skupina – flexory loketního kloubu (*např.: m. biceps brachii*)
– inervace: *n. musculocutaneus*
- zadní skupina – extensory loketního kloubu (*např.: m. triceps brachii*)
– inervace: *n. radialis*

lopatkové svaly a svaly paže
zadní skupina – extensory - *n. radialis*

lopatkové svaly a svaly paže
přední skupina – flexory – *n. musculocutaneus*

pohled
z boční
strany

m. deltoideus

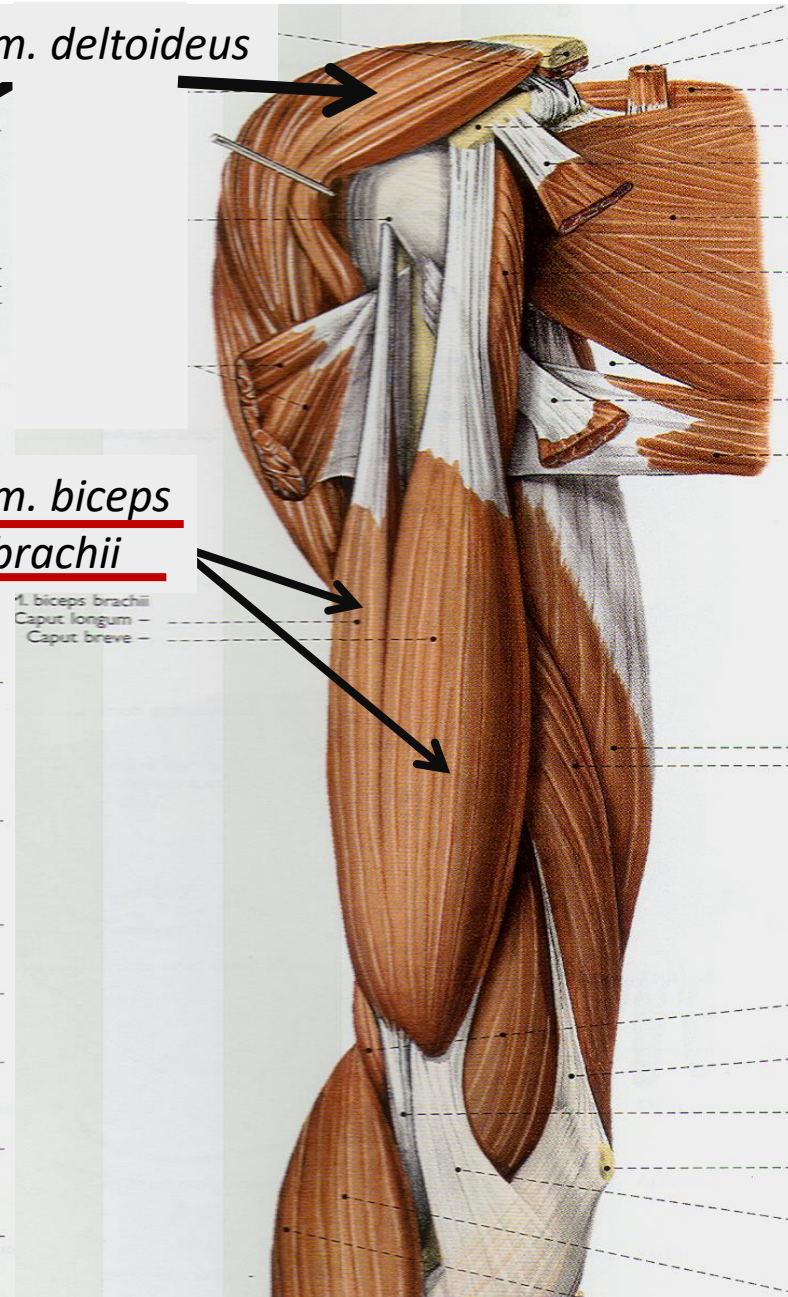
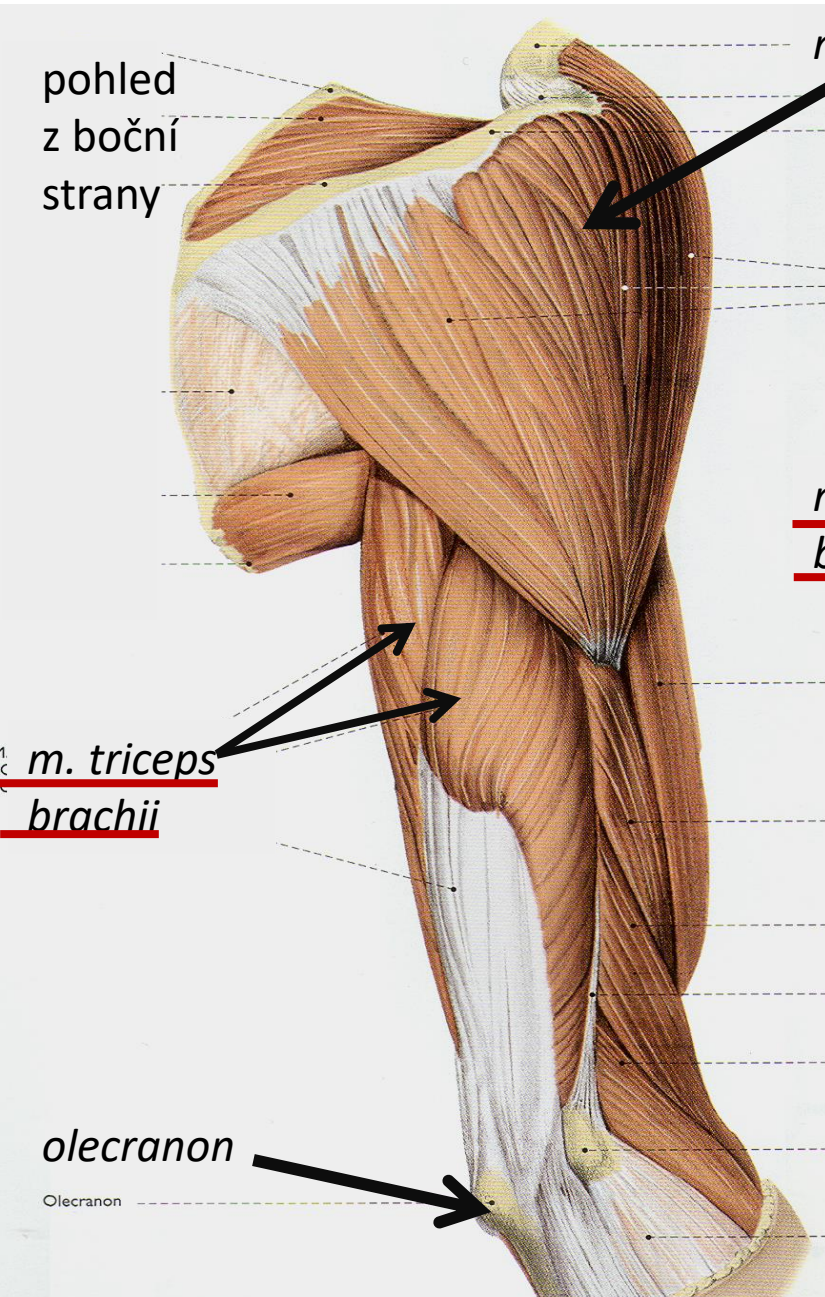
*m. triceps
brachii*

olecranon

Olecranon

*m. biceps
brachii*

1. biceps brachii
Caput longum –
Caput breve –

Antebrachium - předloktí

přední skupina :

- 4 vrstvy svalů
- hlavně flexory zápěstí a prstů a pronátory
  - inervace: většinou *n. medianus*, menší část *n. ulnaris*

zadní skupina:

- povrchová a hluboká vrstva
- extensory zápěstí a prstů
  - inervace: *n. radialis*

laterální skupina:

- povrchová a hluboká vrstva
- extense zápěstí, flexe v lokti, supinace
  - inervace: *n. radialis*

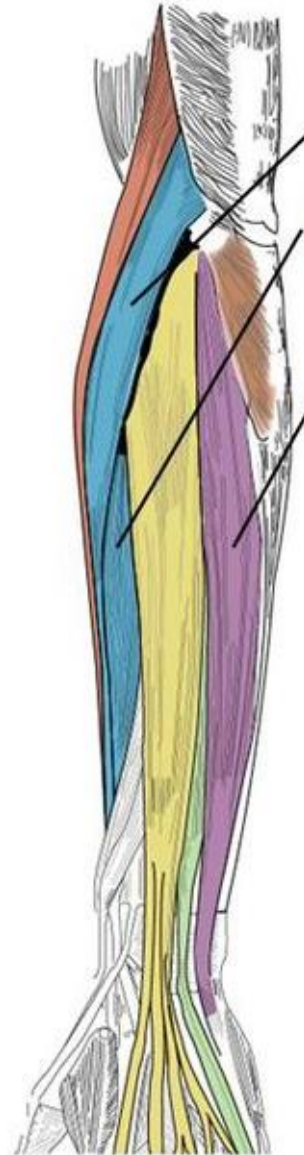
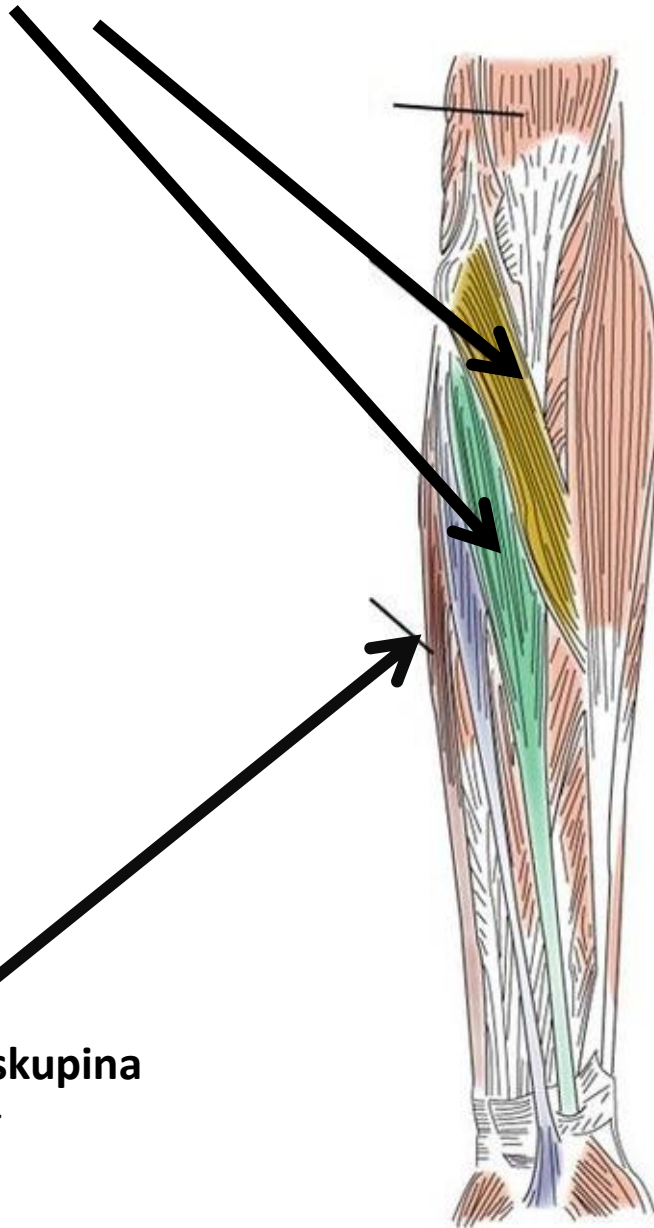
svaly předloktí

přední skupina - flexory a pronátory

n. medianus a částečně i *n. ulnaris*

zadní skupina – extensory

n. radialis

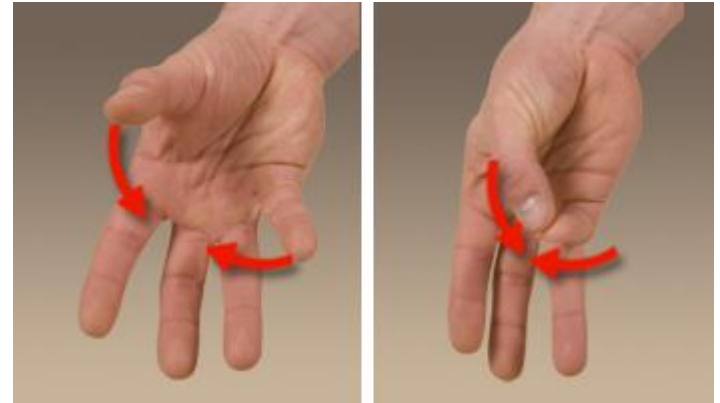

laterální skupina

n. radialis

Svaly ruky

- **thenar** – funkce viz názvy svalů (např.: *m. opponens pollicis*!)
  - inervace: *n. medianus* a *n. ulnaris*

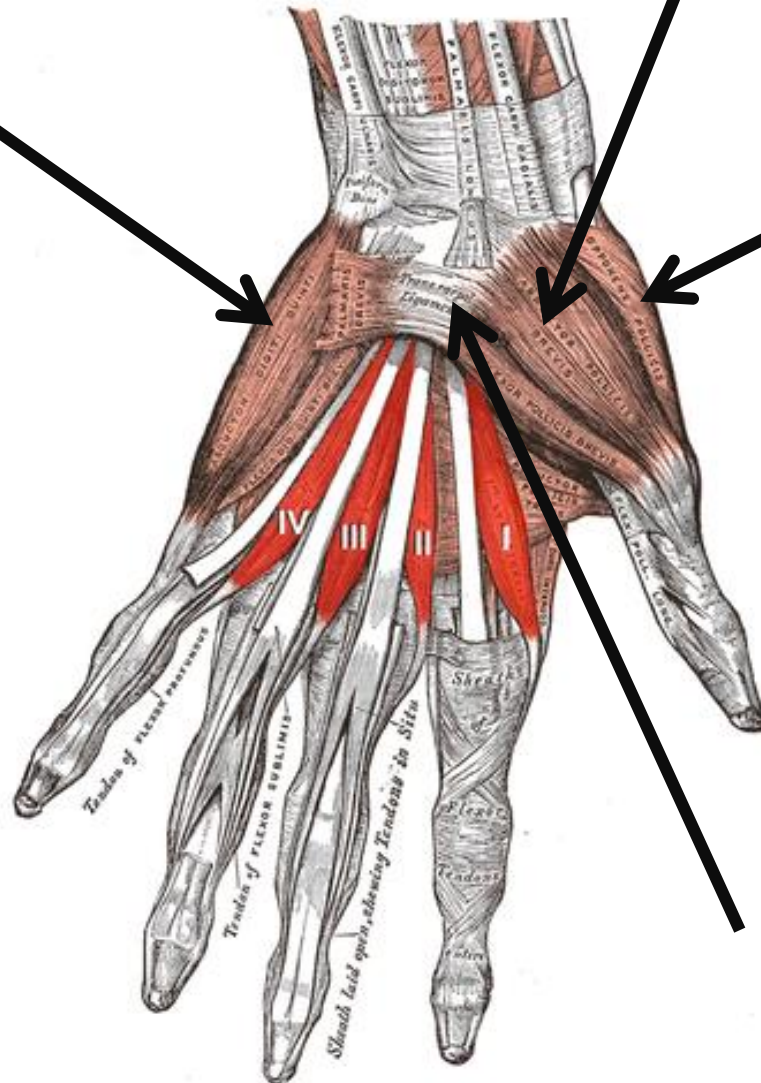
- **hypothenar** – funkce viz názvy svalů
  - inervace: *n. ulnaris*
- **střední skupina**
  - inervace-většinou *n. ulnaris*

svaly ruky - dlaňové svaly

Hypothenar – n. ulnaris

thenar – n. ulnaris a n. medianus

*m. opponens pollicis –
inervace n. medianus*

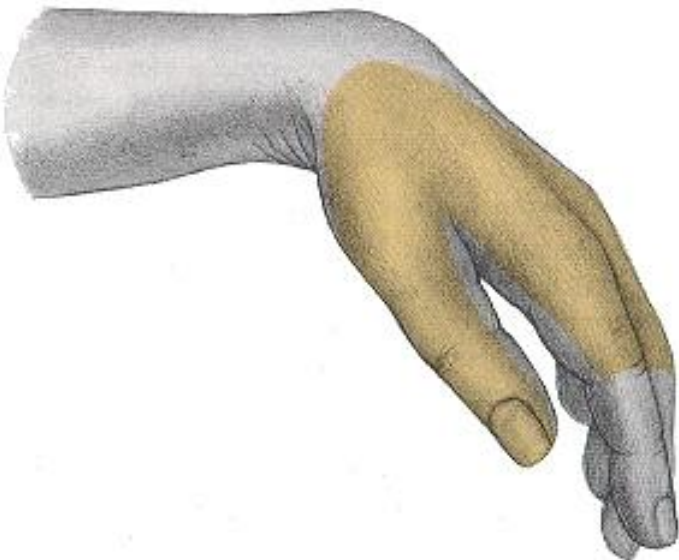
*retinaculum
musculorum
flexorum*

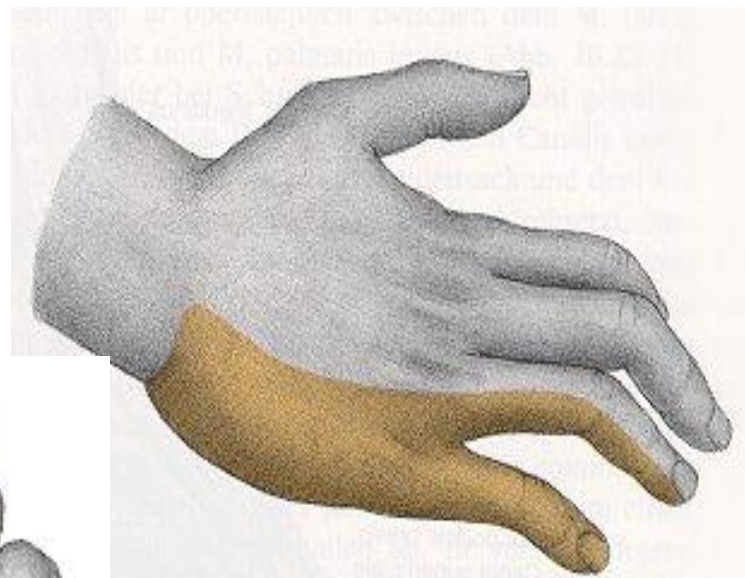

Projevy poruch inervace:

n. radialis

n. ulnaris

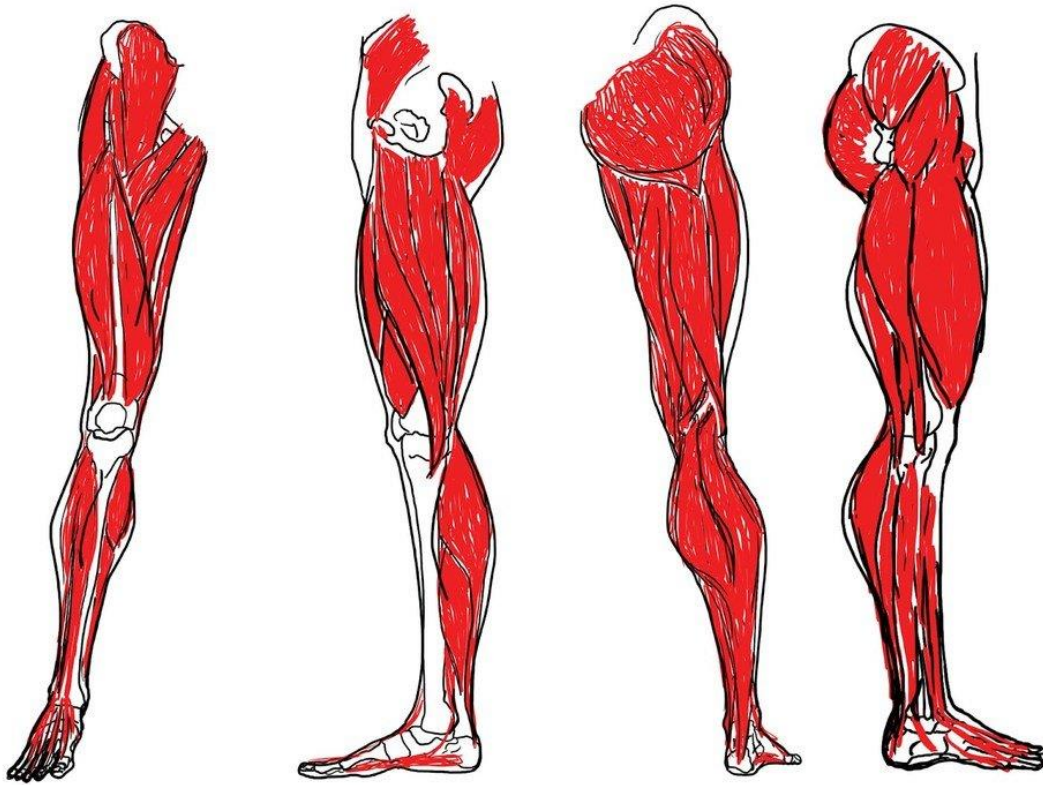
Porušená citlivost
hnědá barva

n. medianus

Musculi membri inferioris

- Inervace: *plexus lumbalis et sacralis*

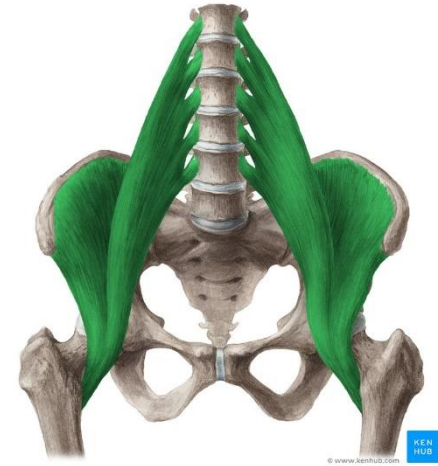

Musculi membri inferioris

- Inervace: *plexus lumbalis et sacralis*

Svaly kyčelního kloubu:

- Přední skupina
  - *m. iliopsoas* – flexe v kyč. kloubu
  - inervace: *plexus lumbalis*
- Zadní skupina povrchová
  - *mm. glutei* – extenze v kyč. kloubu
  - inervace: *plexus sacralis*
- Zadní skupina hluboká (pelvitrochanterické svaly)
  - rotace v kyčelním kloubu
  - inervace: *plexus sacralis*

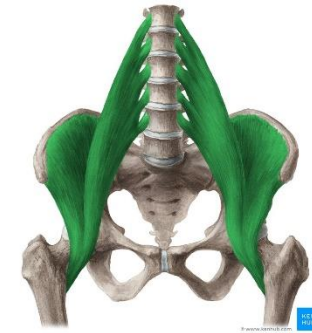
m. iliopsoas

Musculi membri inferioris

- Inervace: *plexus lumbalis et sacralis*

Svaly kyčelního kloubu:

- Přední skupina
  - *m. iliopsoas* – flexe v kyč. kloubu
  - inervace: *plexus lumbalis*
- Zadní skupina povrchová
  - *mm. glutei* – extenze v kyč. kloubu
  - inervace: *plexus sacralis*
- Zadní skupina hluboká
(pelvitrochanterické svaly)
  - rotace v kyčelním kloubu
  - inervace: *plexus sacralis*

m. iliopsoas

*m. gluteus
maximus*

*m. gluteus
medius*

*m. gluteus
minimus*

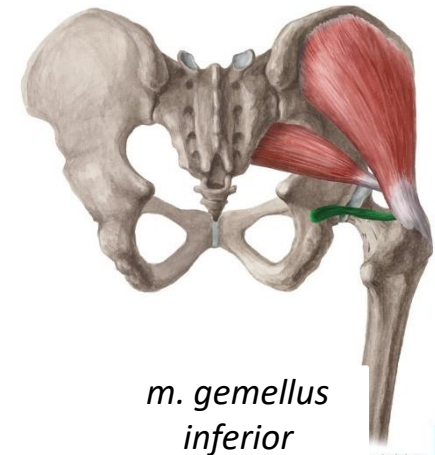
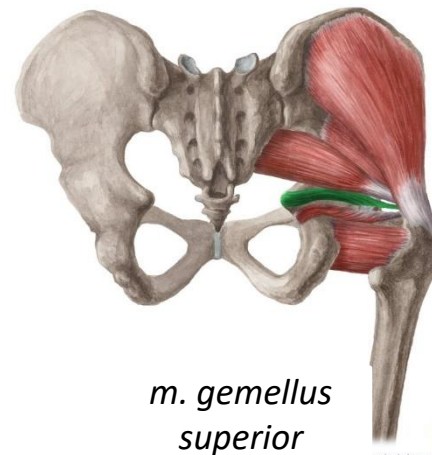

Musculi membri inferioris

- Inervace: *plexus lumbalis et sacralis*

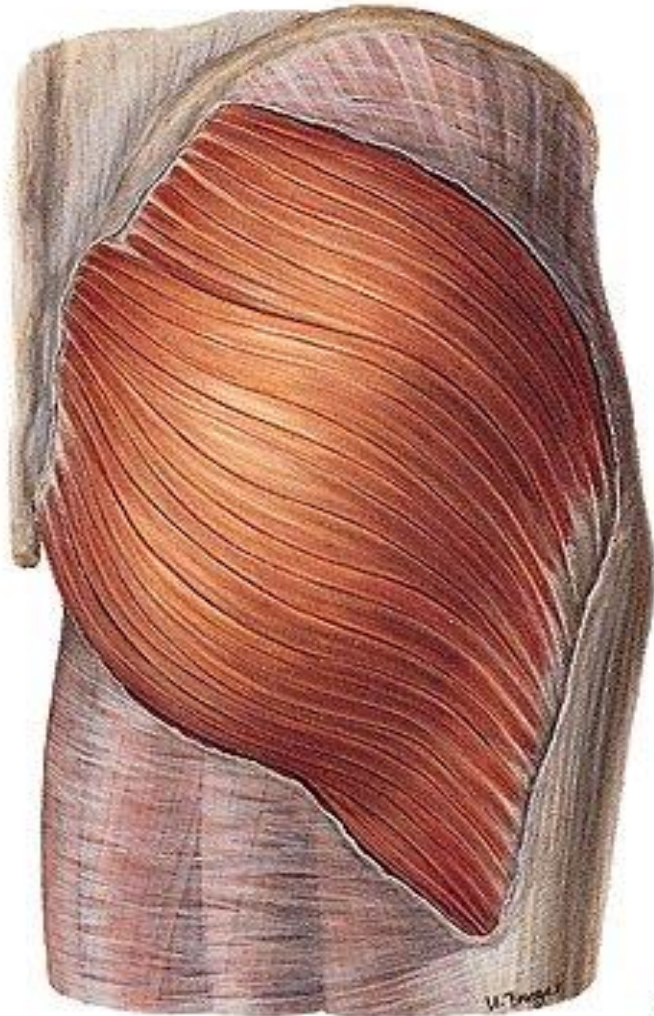
Svaly kyčelního kloubu:

- Přední skupina
  - *m. iliopsoas* – flexe v kyč. kloubu
  - inervace: *plexus lumbalis*
- Zadní skupina povrchová
  - *mm. glutei* – extenze v kyč. kloubu
  - inervace: *plexus sacralis*
- Zadní skupina hluboká (pelvitrochanterické svaly)
  - rotace v kyčelním kloubu
  - inervace: *plexus sacralis*

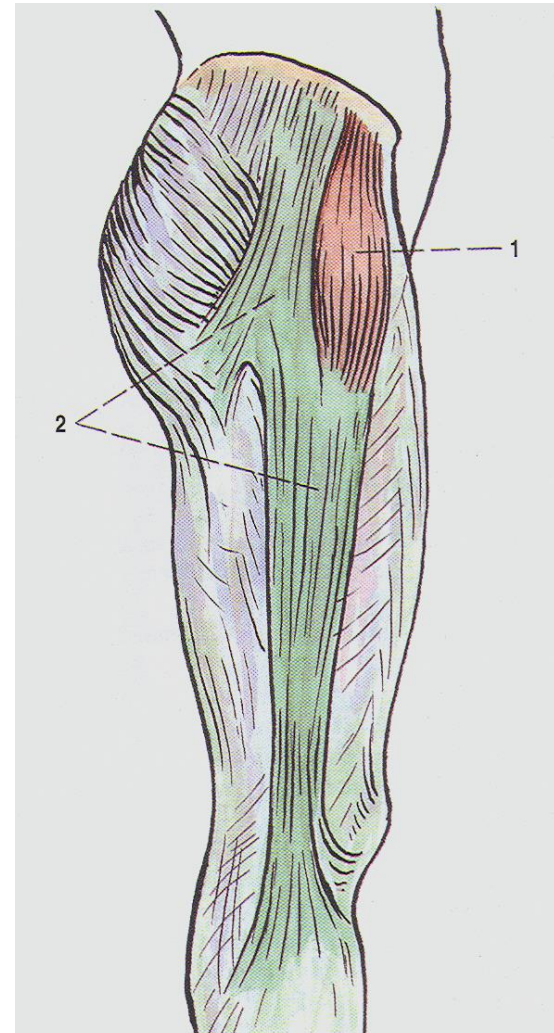
Inervace *plexus sacralis*

Pohled zezadu
m. gluteus maximus

laterální strana stehna

1/ *m. tensor fasciae latae*
2/ *tractus iliotibialis*

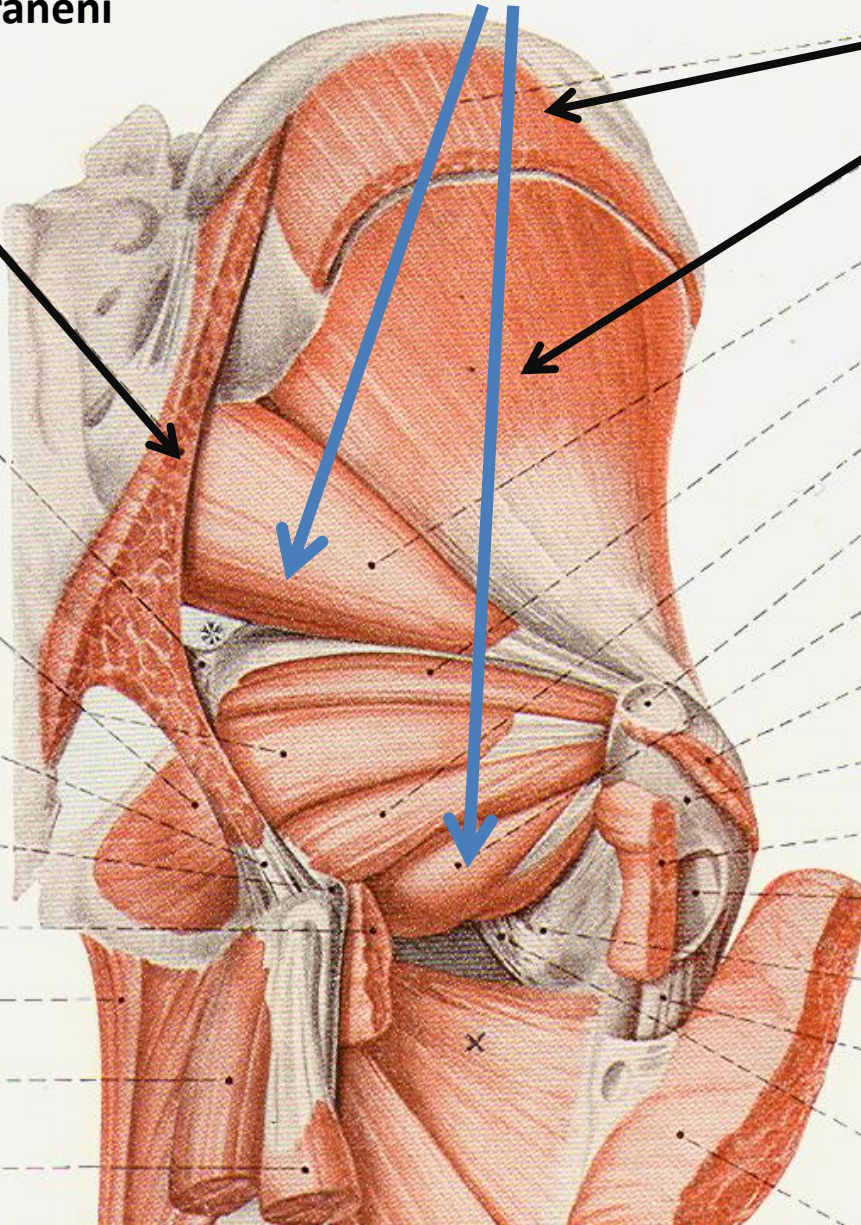
Mm. glutei – plexus sacralis

Pelvitrochanterické svaly (skupina)
zevní rotátory – *plexus sacralis*

**Pohled zezadu po odstranění
*m. gluteus maximus***

m. gluteus maximus

- Lig. sacrospinale
- M. obturatorius internus
- Lig. sacrotuberale
- Tuber ischiadicum
- M. quadratus femoris
- M. gracilis
- M. semitendinosus
- Caput longum m. bicipitis

- m. gluteus medius*
- m. gluteus minimus*
- M. piriformis
- M. gemellus superior
- M. gemellus inferior
- Bursa trochanterica mus. glutei medii profunda
- M. obturatorius externus
- M. gluteus medius
- Trochanter maior
- M. quadratus femoris
- Bursa trochanterica m. glutei maximi
- Trochanter minor
- Tendo m. vasti lateralis
- Tendo m. iliopsoas

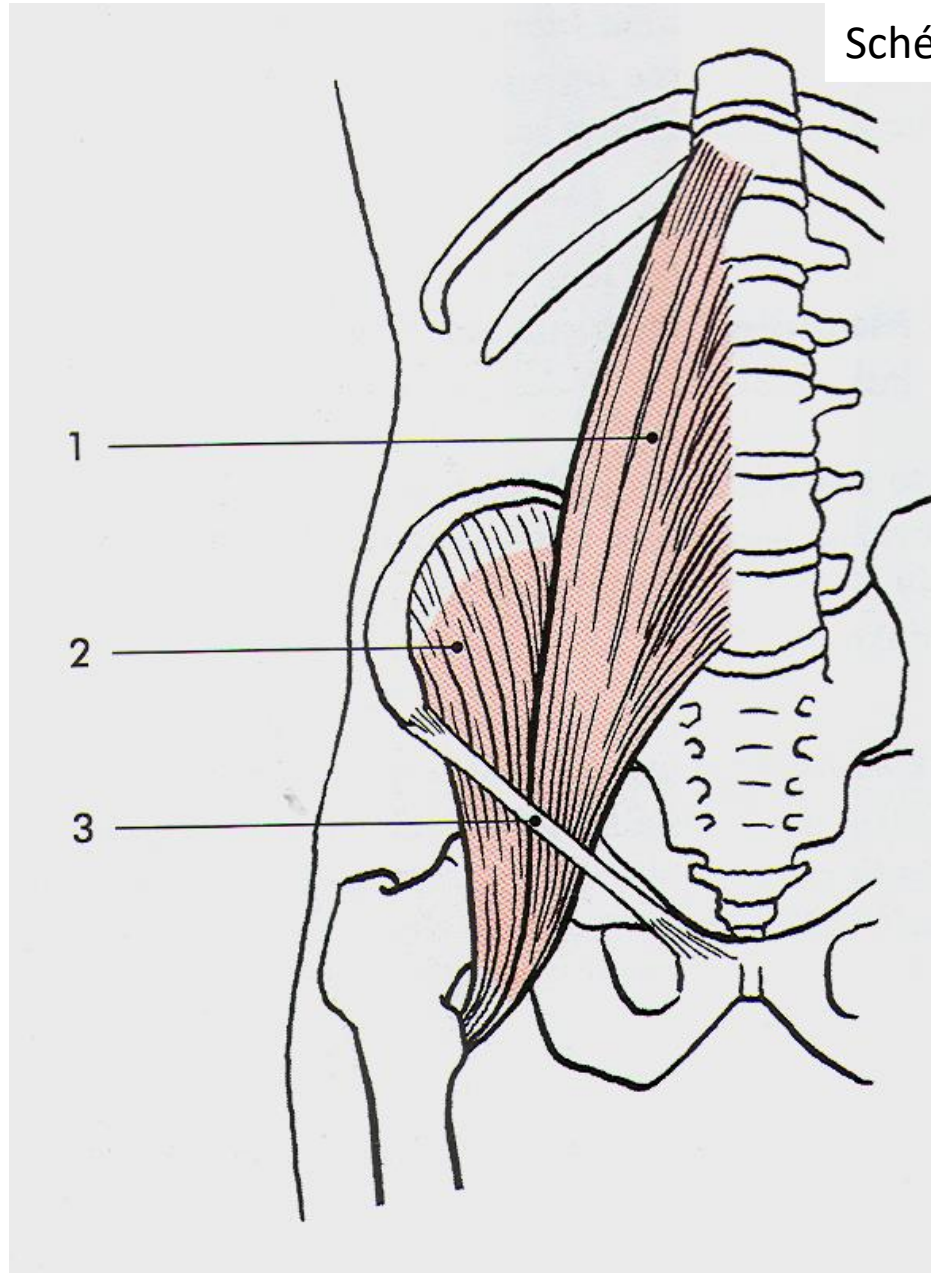
m. iliopsoas - flexor kyčelního kloubu – *plexus lumbalis*

Schéma – pohled zepředu

1 – *m. psoas major*

2 – *m. iliacus*

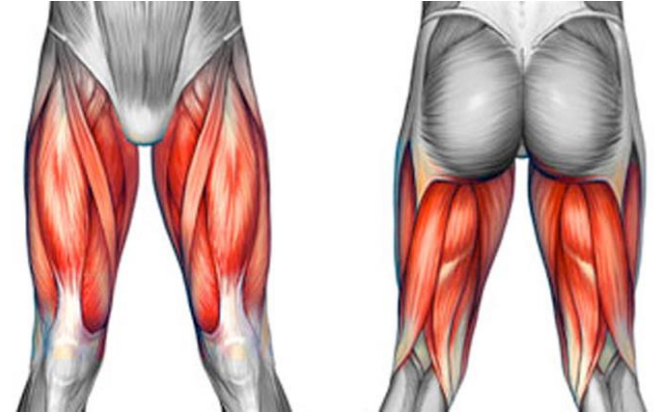
3 – *lig. inguinale*

Musculi membri inferioris

- Inervace: *plexus lumbalis et sacralis*

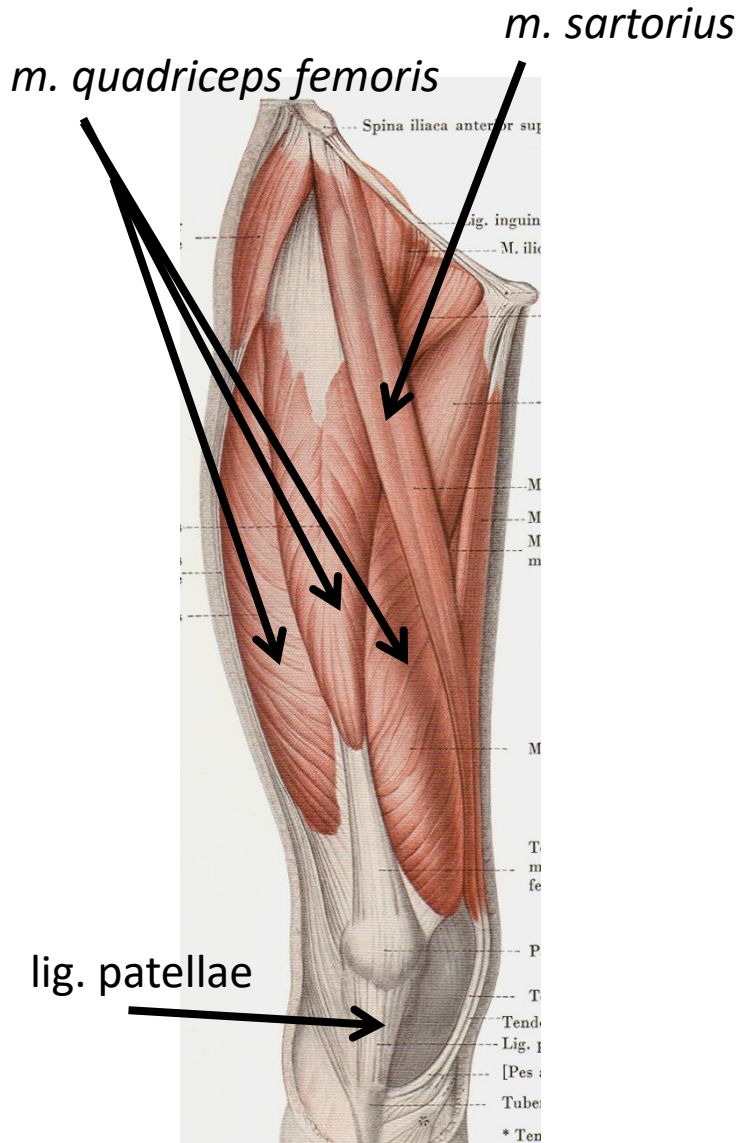

svaly stehna:

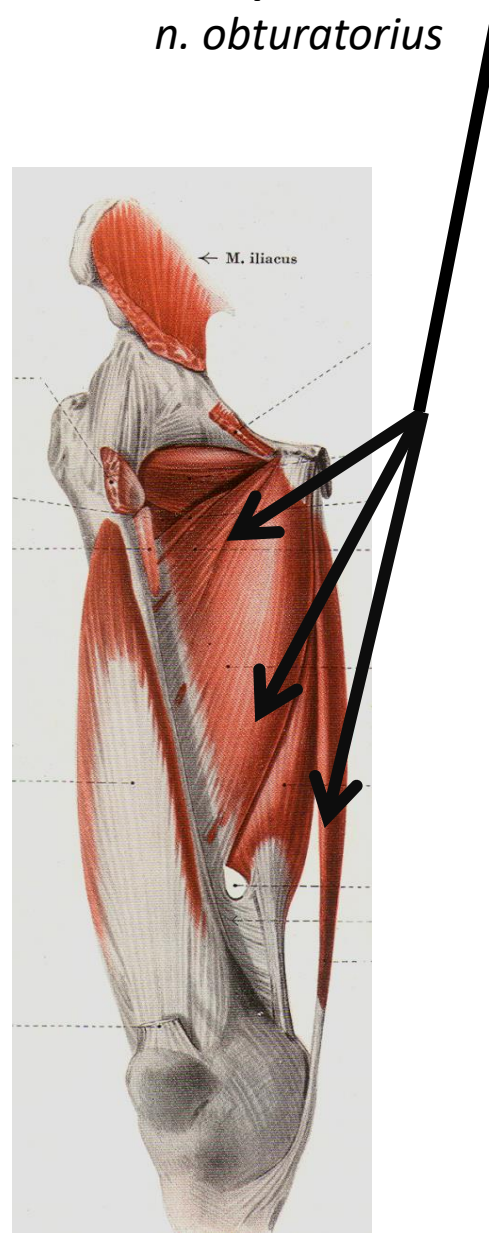
- **přední skupina** – extenze kolenního kloubu
  - inervace: *n. femoralis*
- **mediální skupina** – addukce v kyčelním kloubu
  - inervace: *n. obturatorius*
- **zadní skupina** – flexory kolenního kl. a extensory kyčelního kl.
  - inervace: *n. ischiadicus*

svaly stehna

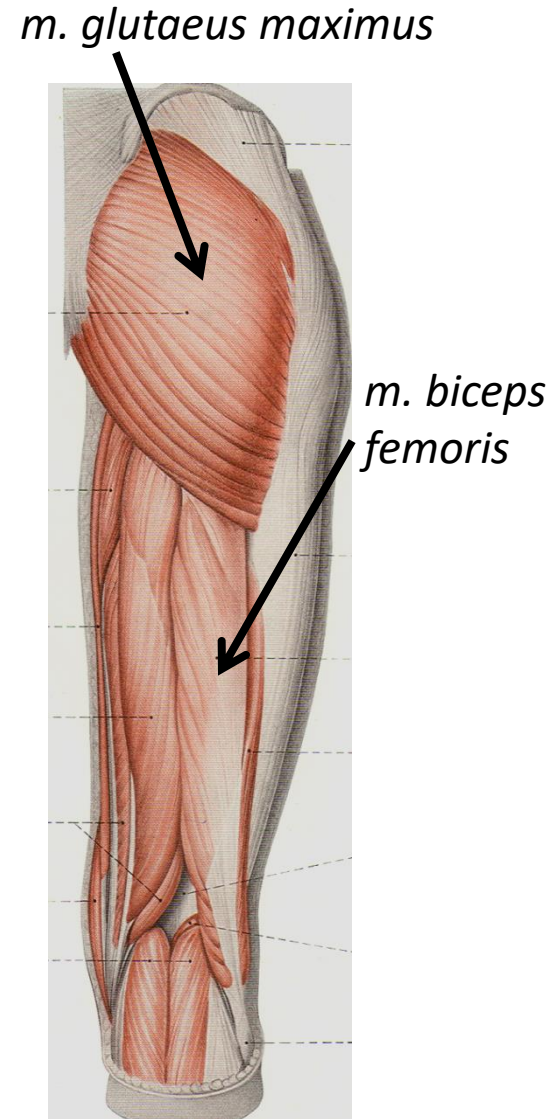
přední skupina - extensory
n. femoralis

mediální skupina - adduktory
n. obturatorius

zadní skupina - flexory
n. ischiadicus

Svaly bérce a nohy

- inervace: větve n. ischiadicus

Zadní skupina – flexory hlezna a prstců

- inervace: *n. tibialis* (z *n. ischiadicus*)

Přední skupina – extenzory hlezna a prstců

- inervace: *n. fibularis profundus* (z *n. ischiadicus*)

Laterální skupina – everse nohy (klenba nožní)

- inervace: *n. fibularis superficialis* (z *n. ischiadicus*)

Plantární svaly – pohyby prstců (převážně flexe)

- inervace: *n. tibialis*

Dorzální svaly nohy – extenze prstců

- inervace: *n. fibularis profundus*

svaly bérce

laterální skupina

zadní strana - flexory - *n. tibialis*

m. triceps surae - tendo Achillis

hluboké flexory

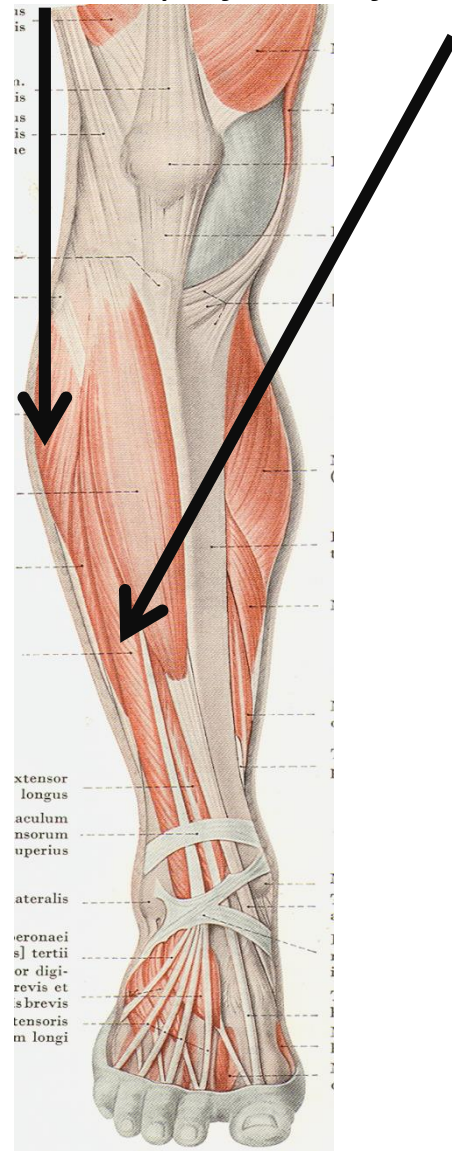
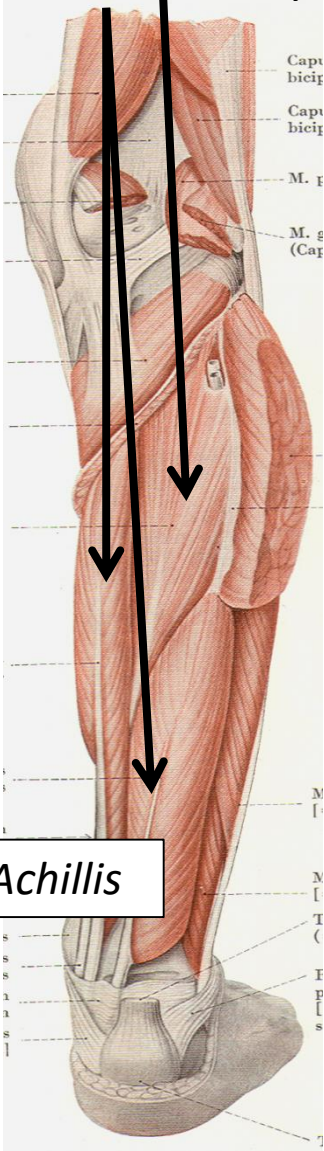
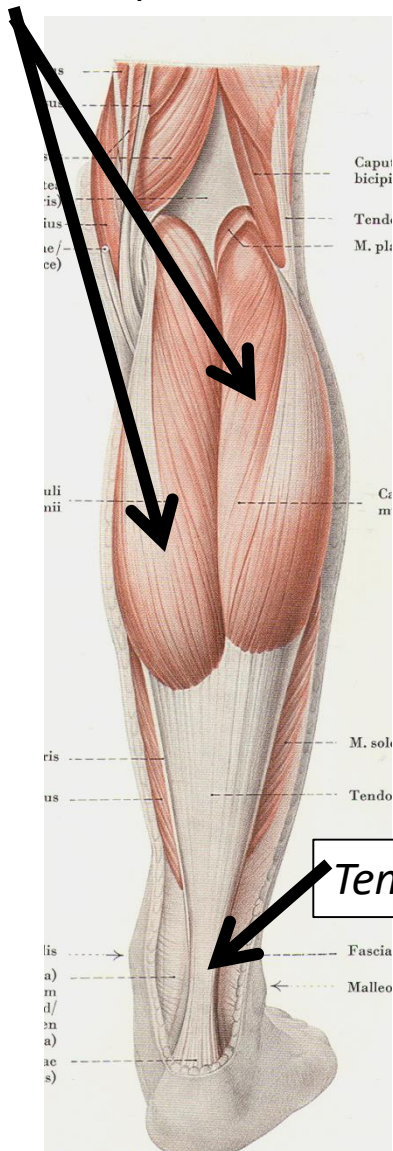
přední skupina

klenba nožní

extensory

n. fibularis superfic.

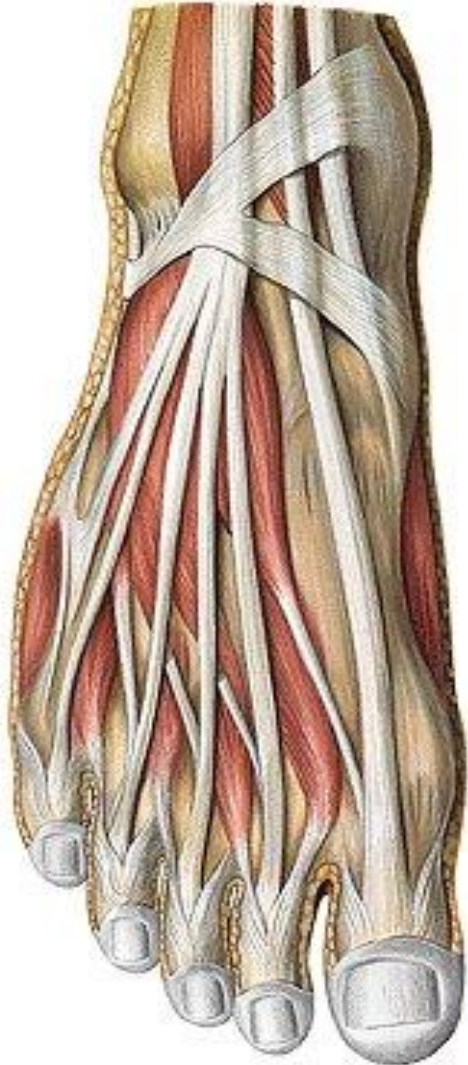
n. fibularis prof.

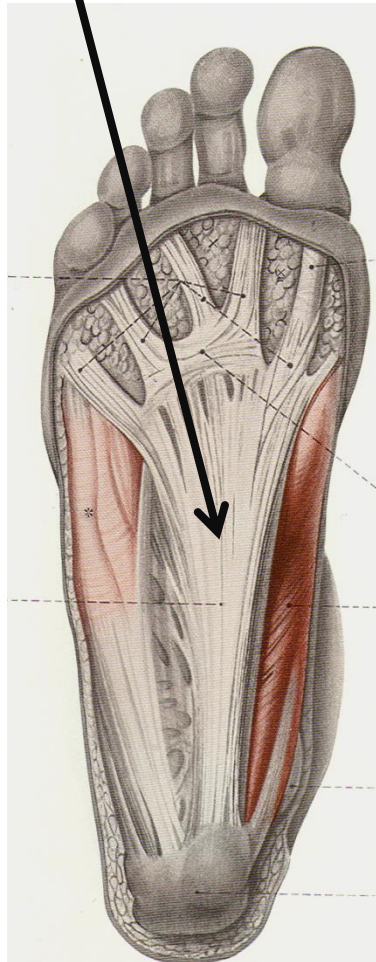
Tendo calcaneus = Achillis

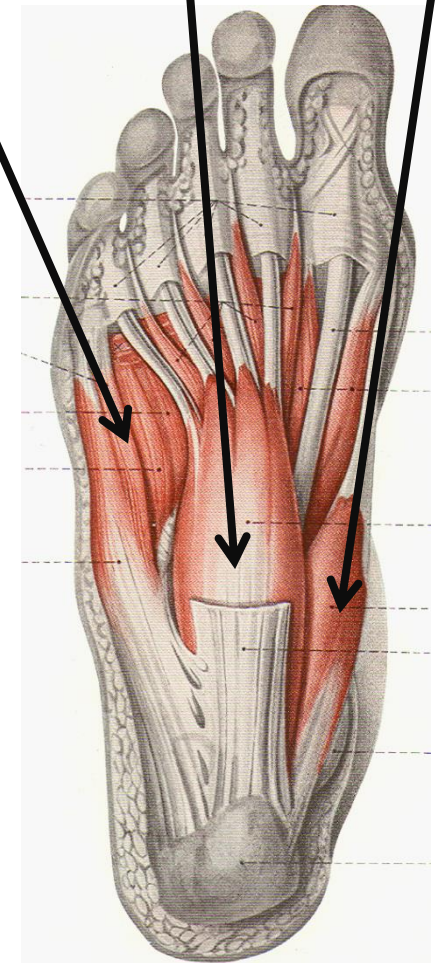
dorsum pedis
krátké extensory
n. fibularis profundus

planta pedis – n. tibialis
plantární aponeuroza

svaly malíku
svaly palce
střední skupina
krátký flexor prstců

Svaly hlavy a jejich inervace

Svaly mimické (obličejové) – *mm. faciei*

- inervace: *n. facialis* (n.VII)

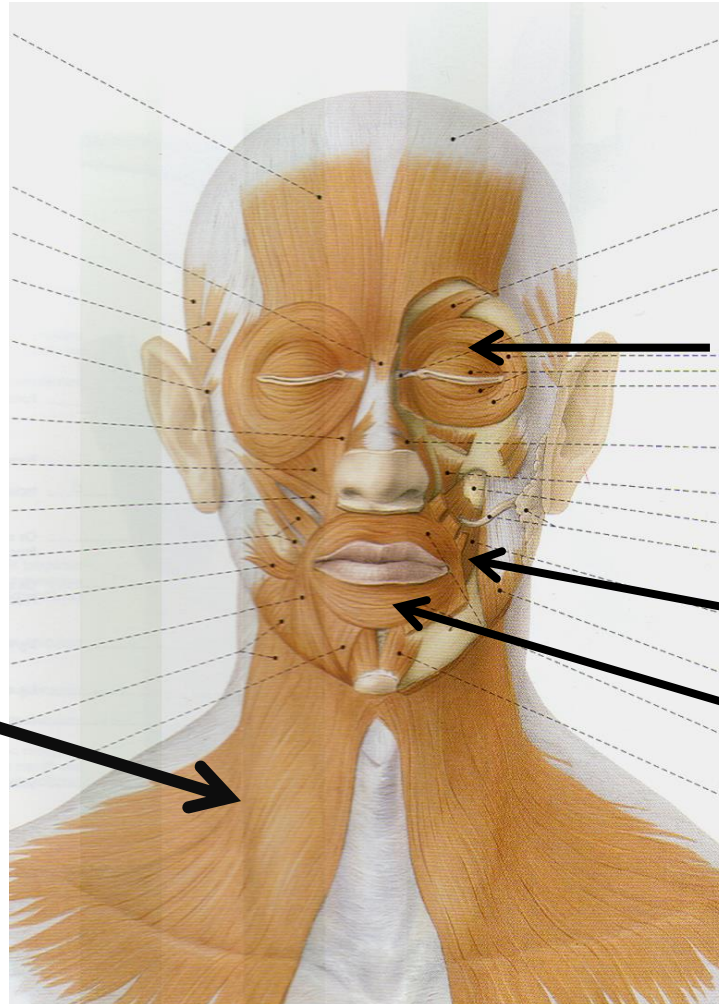
Svaly žvýkací – *mm. masticatorii*

- inervace: *n. trigeminus* – 3. větev = *n. mandibularis*

Mimické svaly – *mm. faciei* (n. VII)

Svaly oční a ústní štěrbiny

m. platysma

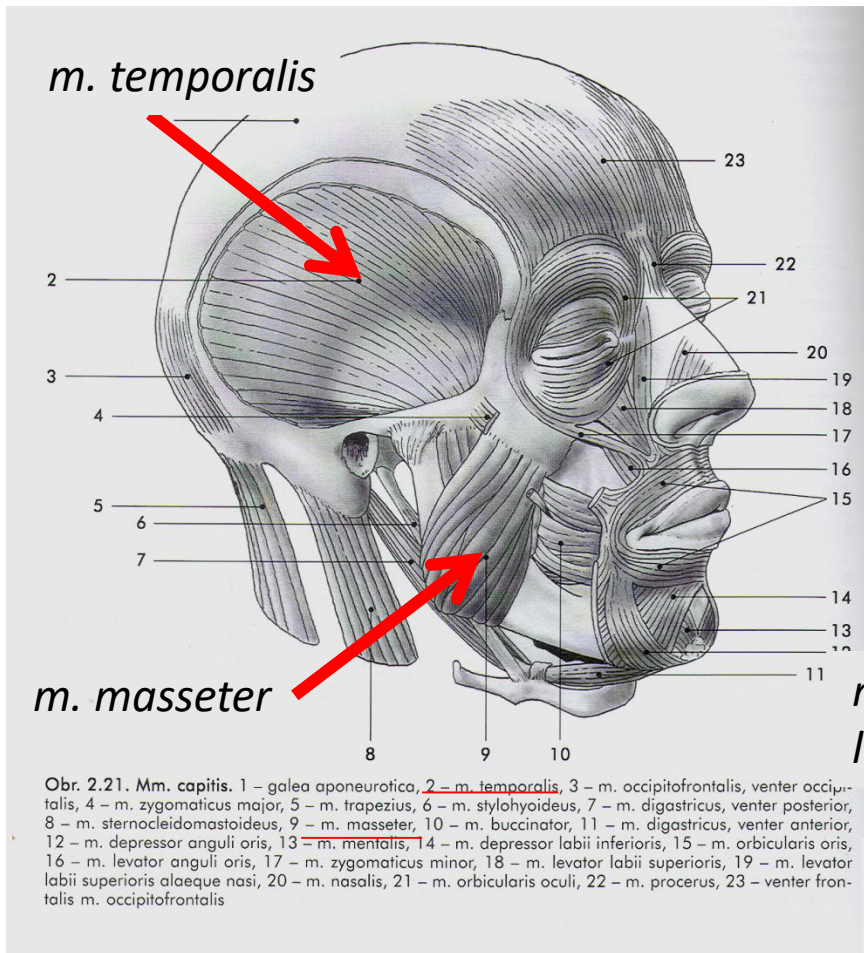
*m. orbicularis
oculi*

m. buccinator

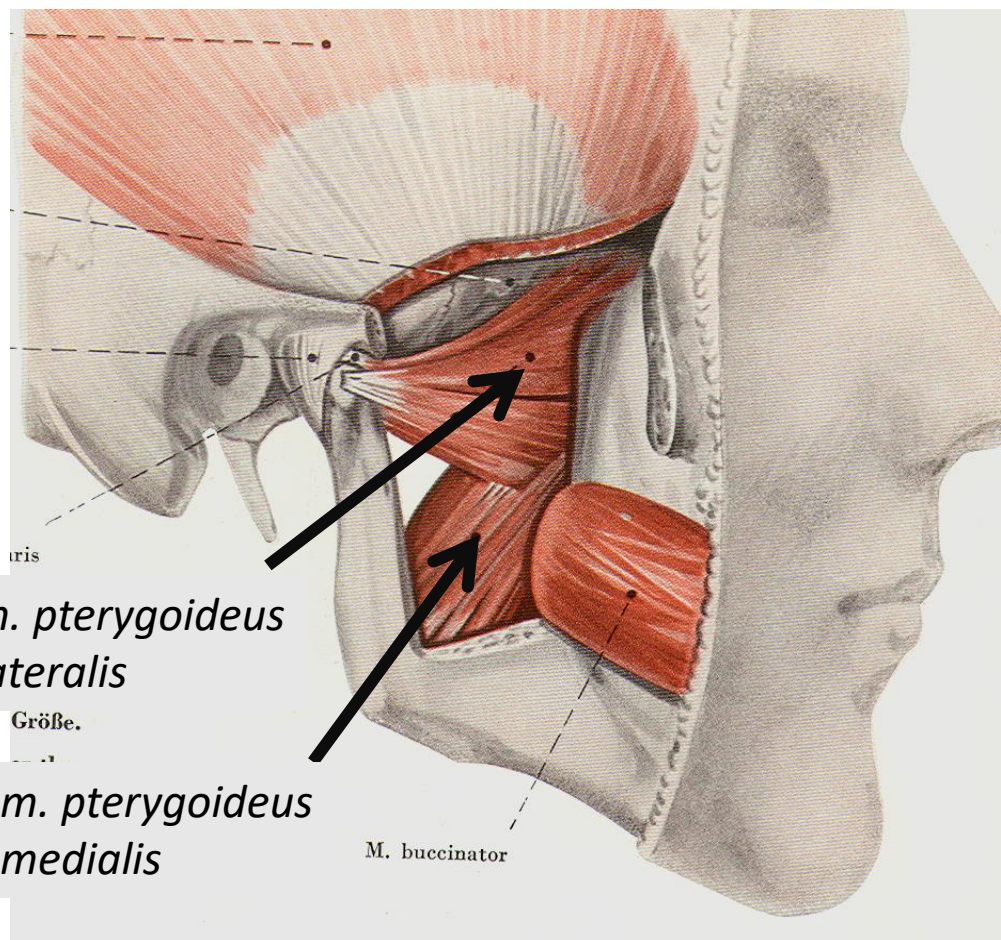
*m. orbicularis
oris*

mm. masticatorii – žvýkácí svaly (n.V, 3. větev)

Po odstranění části mandibuly
mm. pterygoidei

Musculi colli a jejich inervace

Platysma

- n. VII. = *n. facialis*

m. sternocleidomastoideus

- n. XI. = *n. accessorius*

suprahyoidní svaly

- n. VII. = *n. facialis et n.V.3*

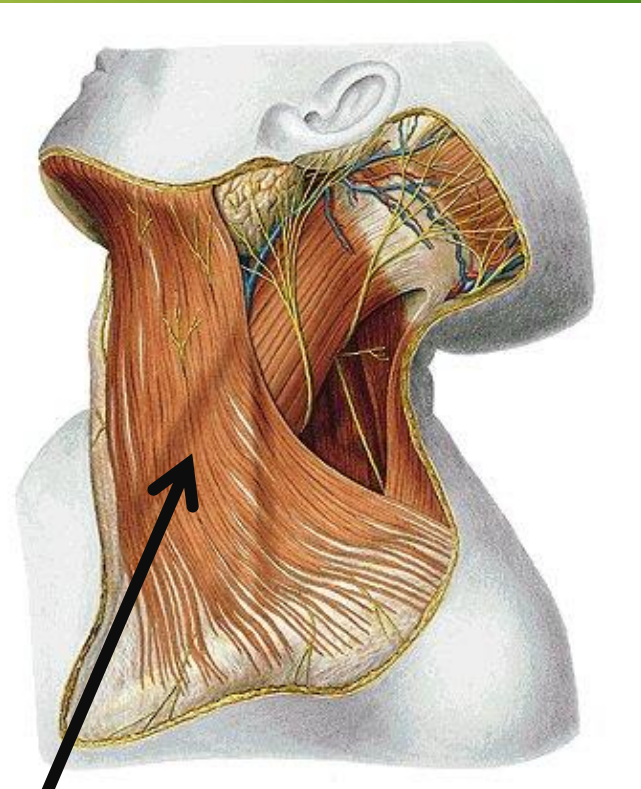
Infrahyoidní svaly

- *rr. anteriores* cervikálních míšních nervů

mm. scaleni dtto

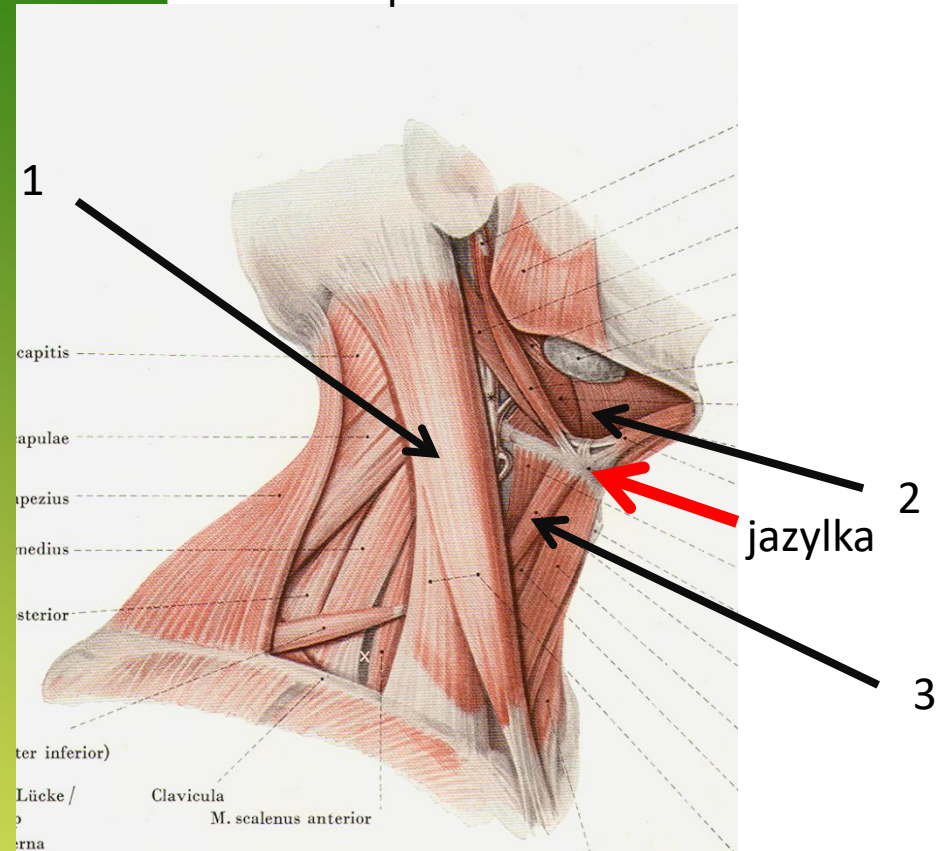
Prevertebrální svaly dtto

1- *m. sternocleidomastoideus* 2-svaly supra- a 3 infrahyoidní

m. platysma – n. VII

laterální pohled

Pohled zepředu na hluboké svaly krku

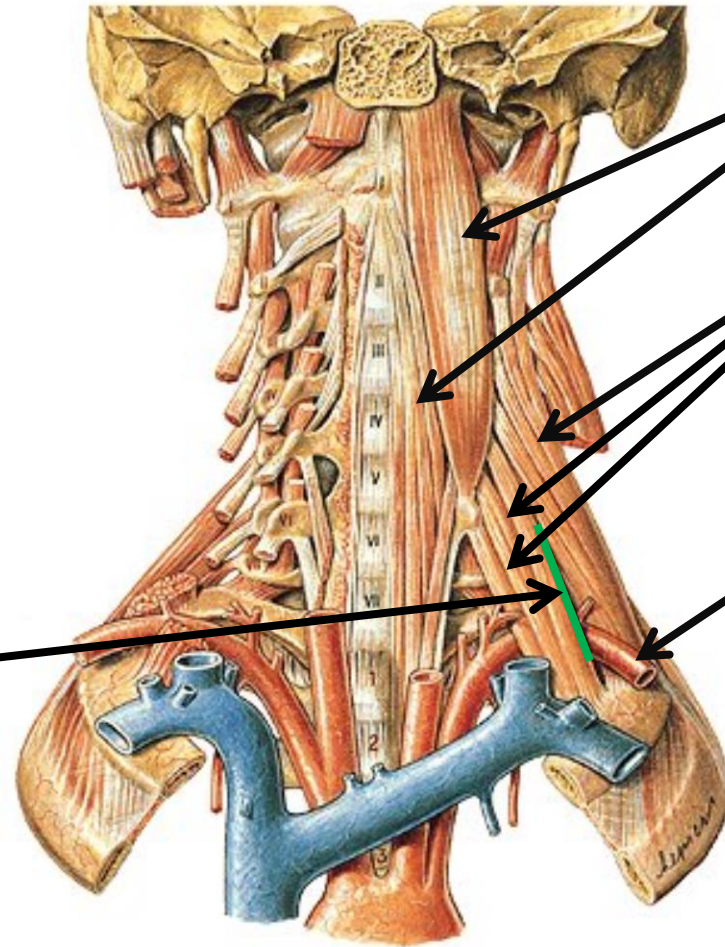
1. **Hluboké prevertebrální svaly**

Inervace - **C vlákna**

2. **m. scalenus ant., med., post.**

fissura scalenorum

3. **a. subclavia**

1.

2.

3.

Svaly trupu

Svaly hrudníku

- povrchové – *plexus brachialis*
- hluboké – *nn. intercostales*

Bránice – *n. phrenicus*

Svaly břicha – *nn. intercostales, plexus lumbalis*

Svaly pánevního dna – *plexus sacralis*

Zádové svaly:

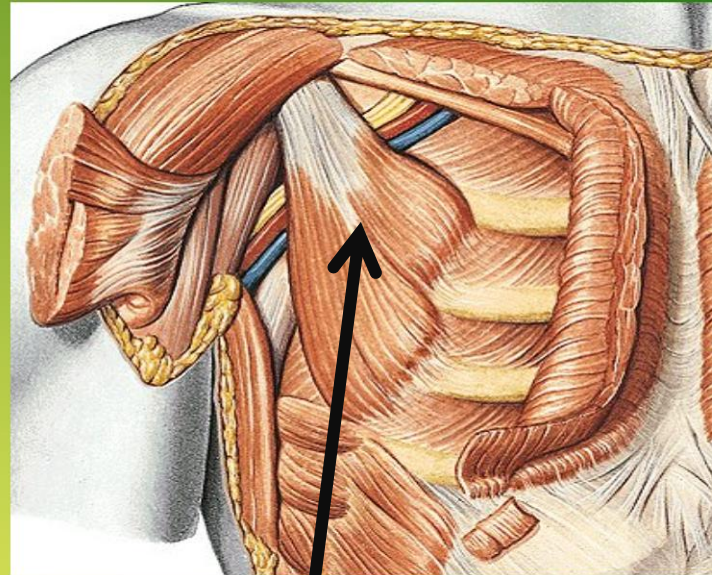
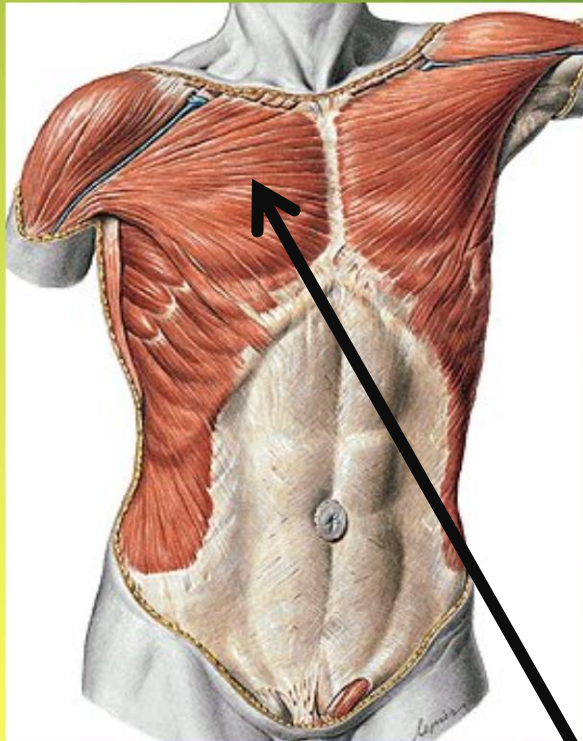
- **povrchové**
  - *n. XI. = n. accessorius, nervy z plexus brachialis, nn. intercostales*
- **hluboké** – zadní větve míšních nn.

Svaly hrudníku – *mm. thoracis*

Přední strana trupu

po odstranění *m. pectoralis major*

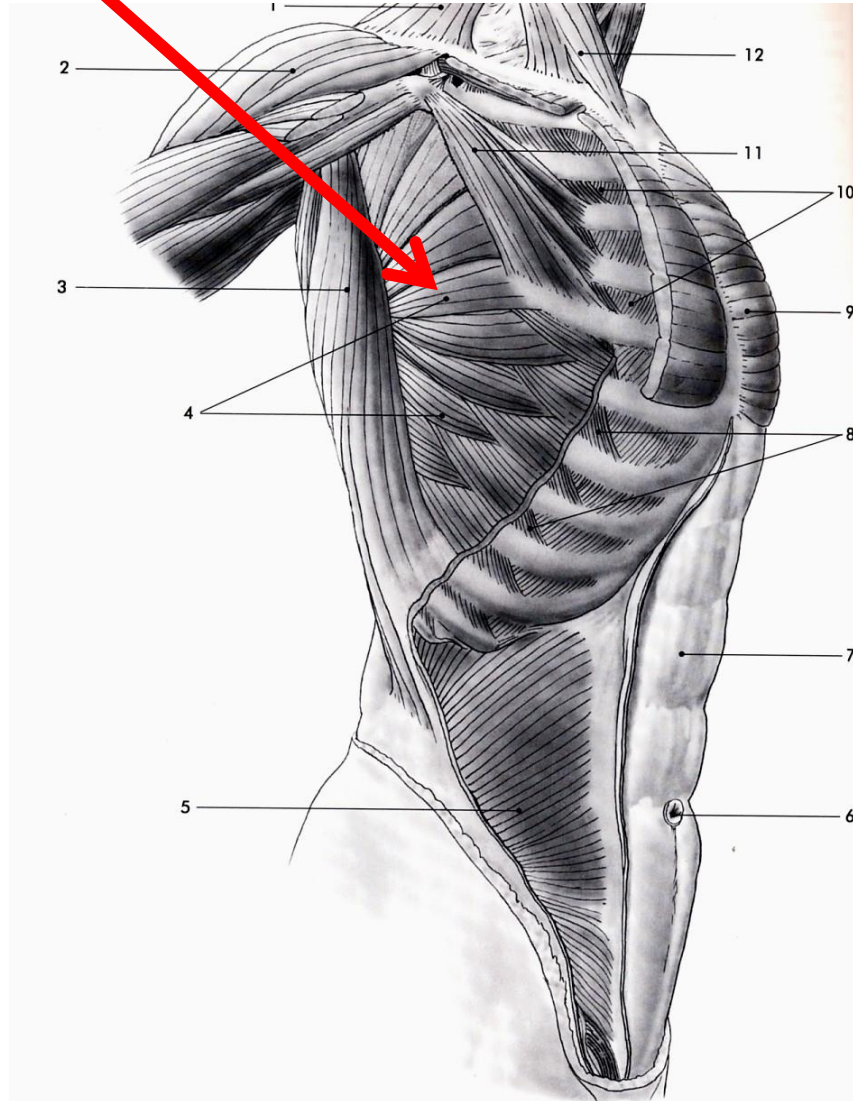

m. pectoralis major et minor
nn. pectorales z *plexus brachialis*

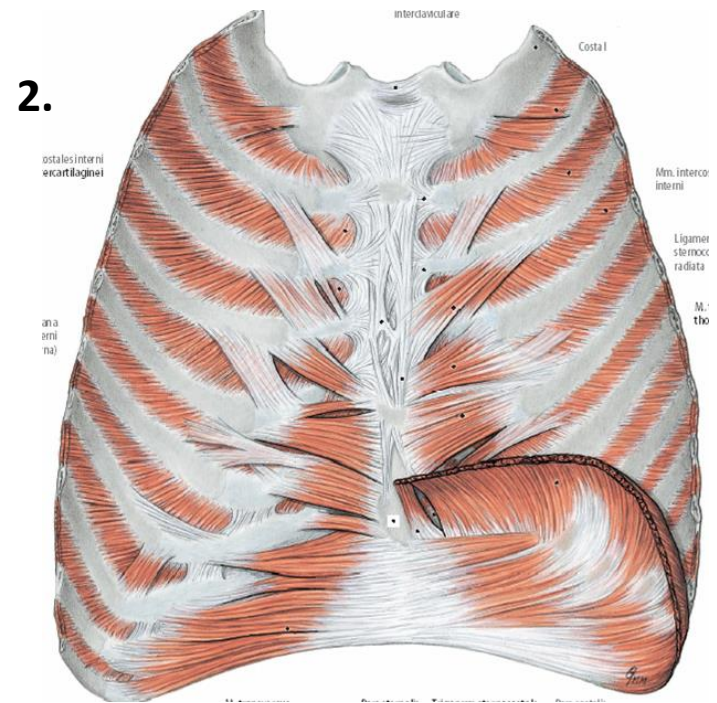
laterální pohled

m. serratus anterior (n.thoracicus longus)

Inervace z *plexus brachialis*

1. *mm. intercostales externi* (nádech)
2. *mm. inercost. interni et intimi* (výdech)

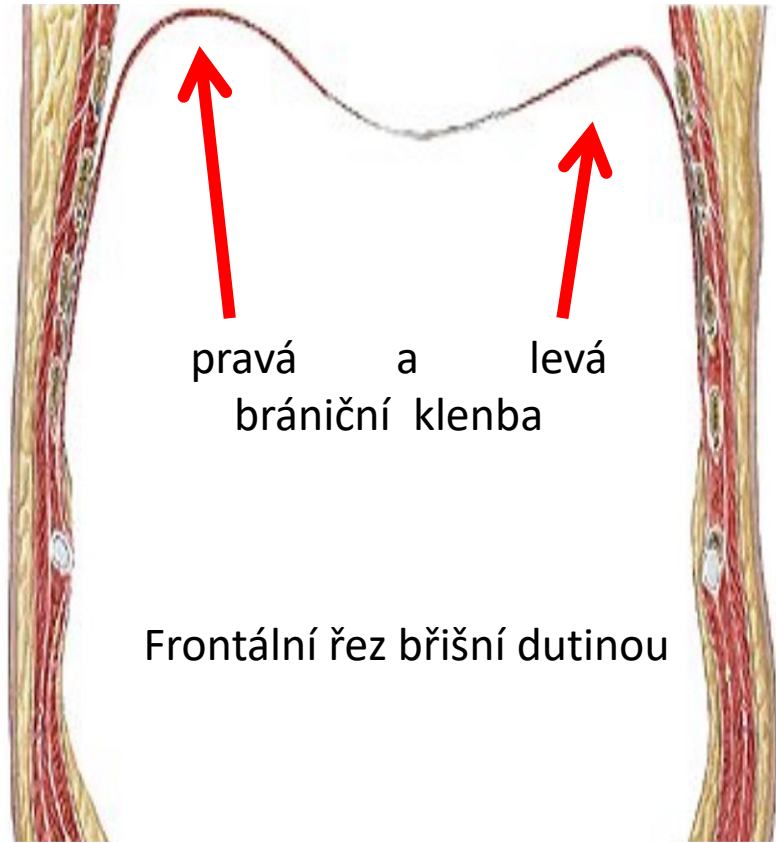
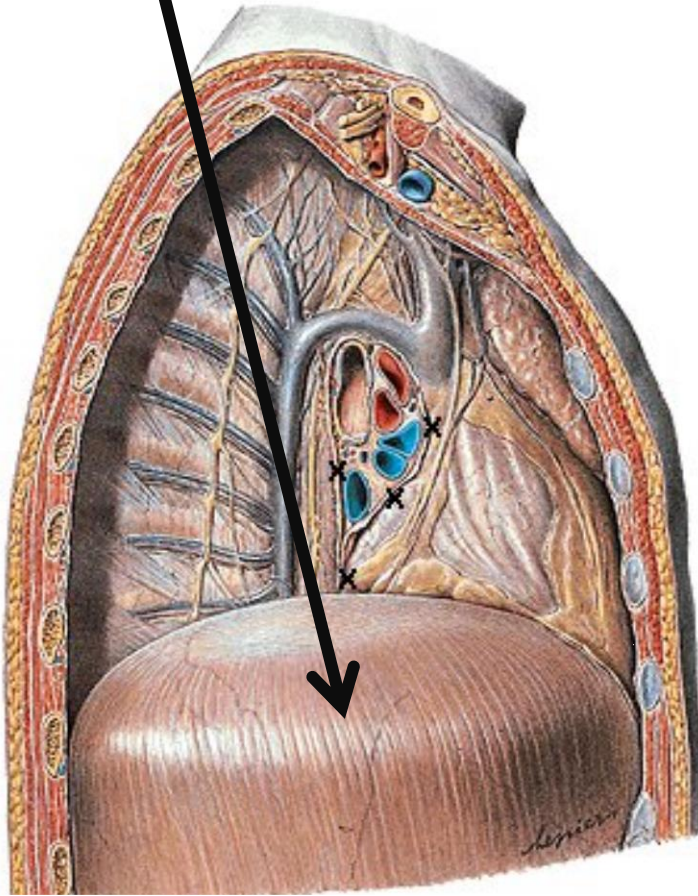

pohled na přední stranu hrudníku zezadu

Bránice – *diaphragma* (*n. phrenicus*)

Sagitální řez hrudníkem

pravá a levá
brániční klenba

Frontální řez břišní dutinou

Bránice

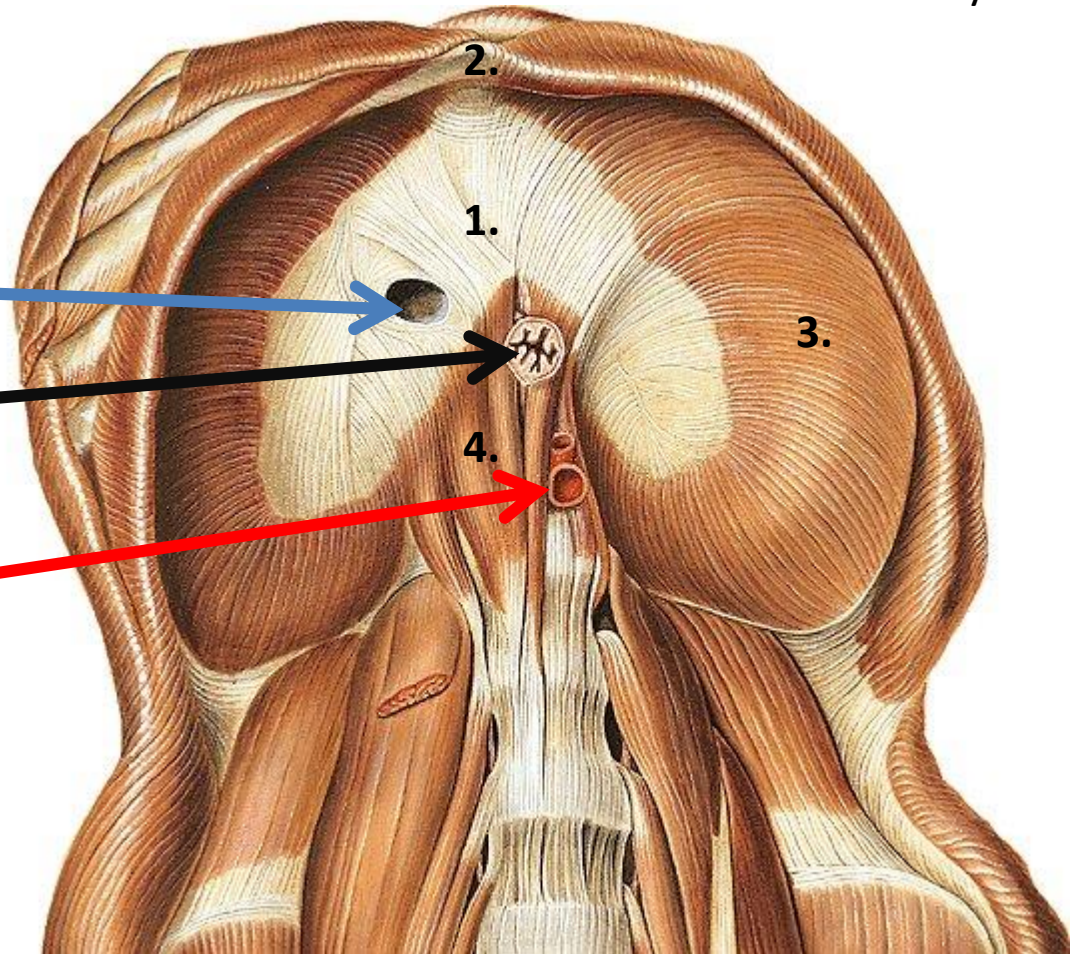
1. *centrum tendineum*
2. *pars sternalis*
3. *pars costalis*
4. *pars lumbalis*

*foramen venae
cavae inferioris*

hiatus oesophageus

hiatus aorticus

Pohled z břišní dutiny

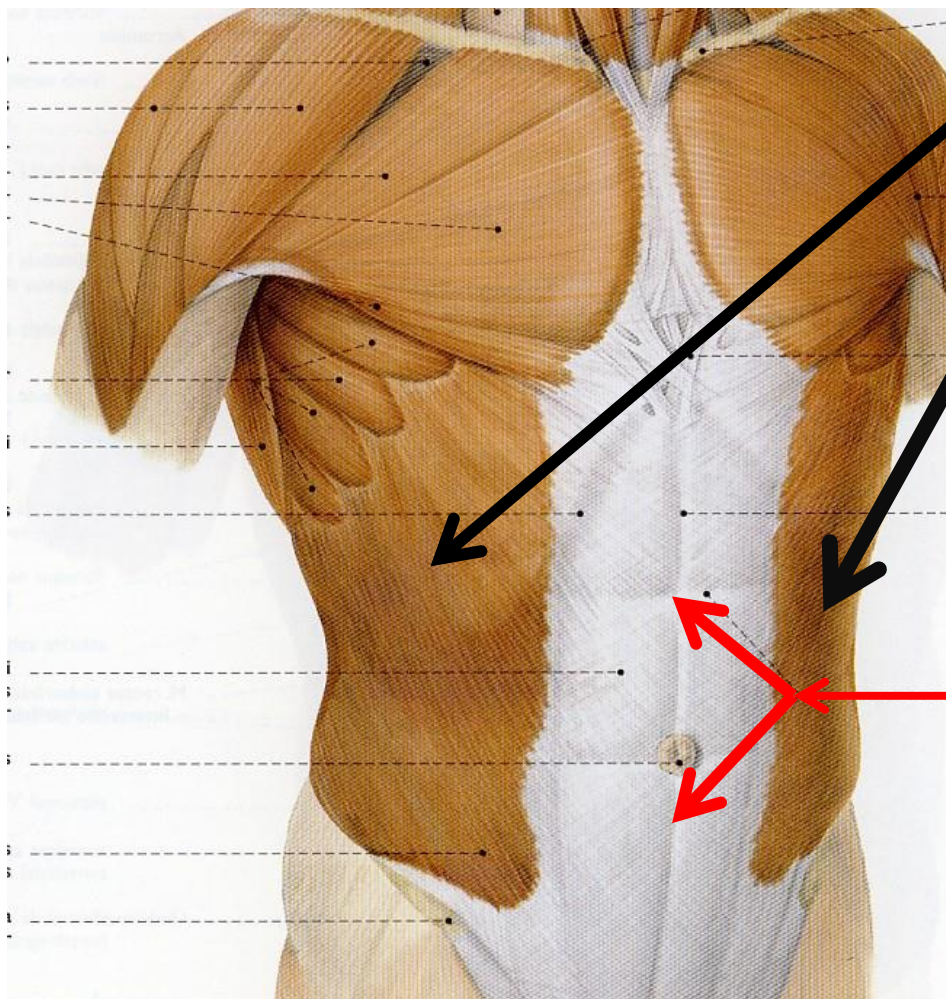

Inervace: n. phrenicus

Břišní svaly – *mm. abdominis (n. intercostales)*

povrch

m. obliquus abdominis externus

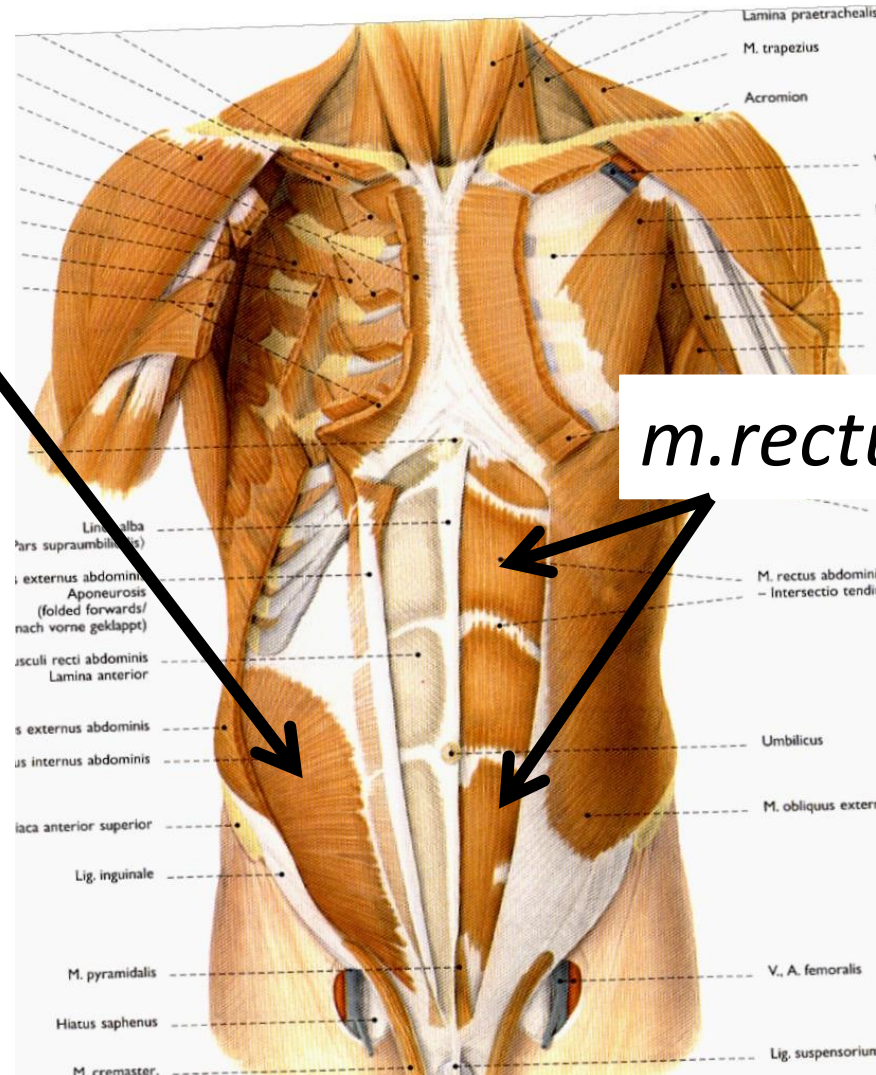

Linea alba

m. obliquus abdominis internus

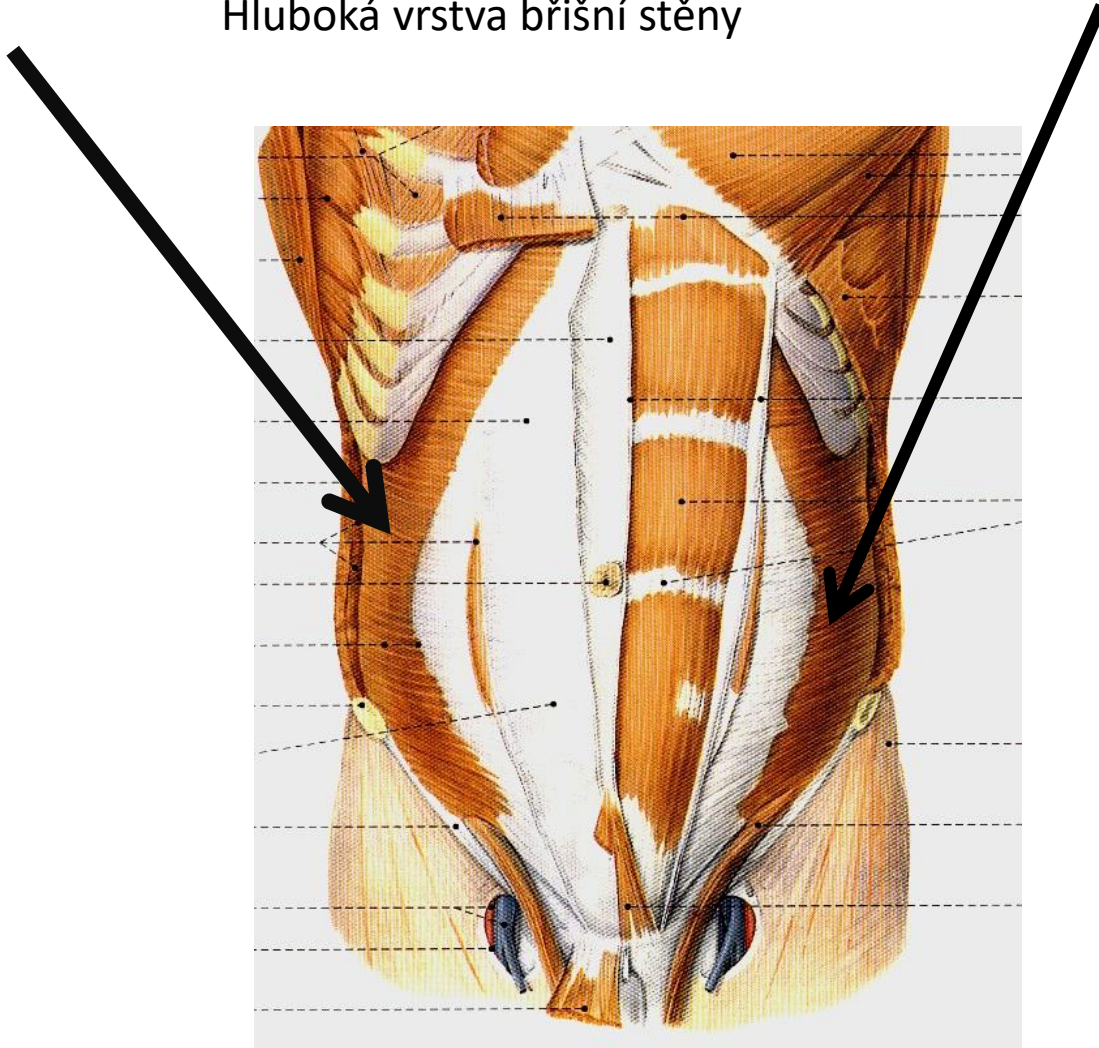
Svaly trupu po odstranění povrchových svalů

m. rectus abdominis

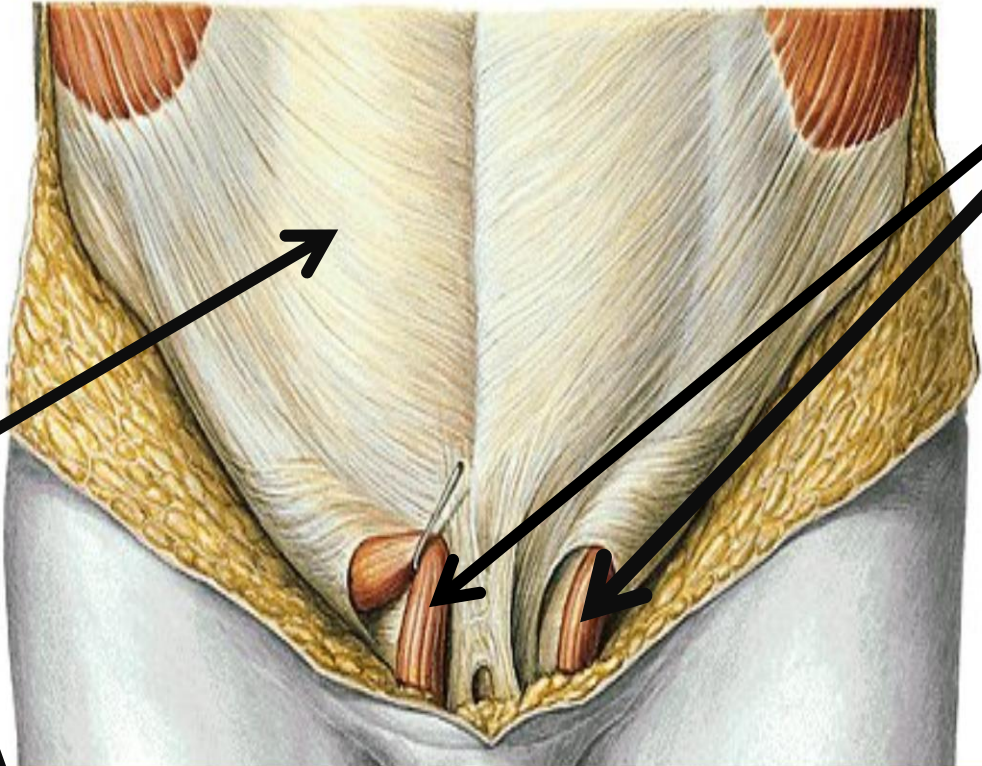
m. transversus abdominis

Hluboká vrstva břišní stěny

Semenný provazec – *funiculus spermaticus*

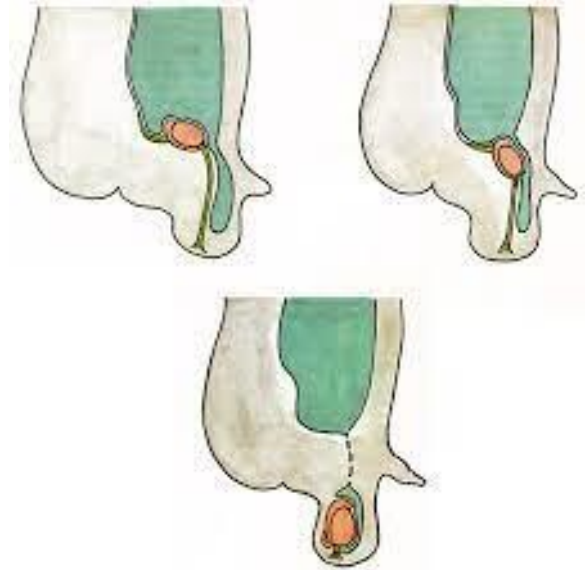
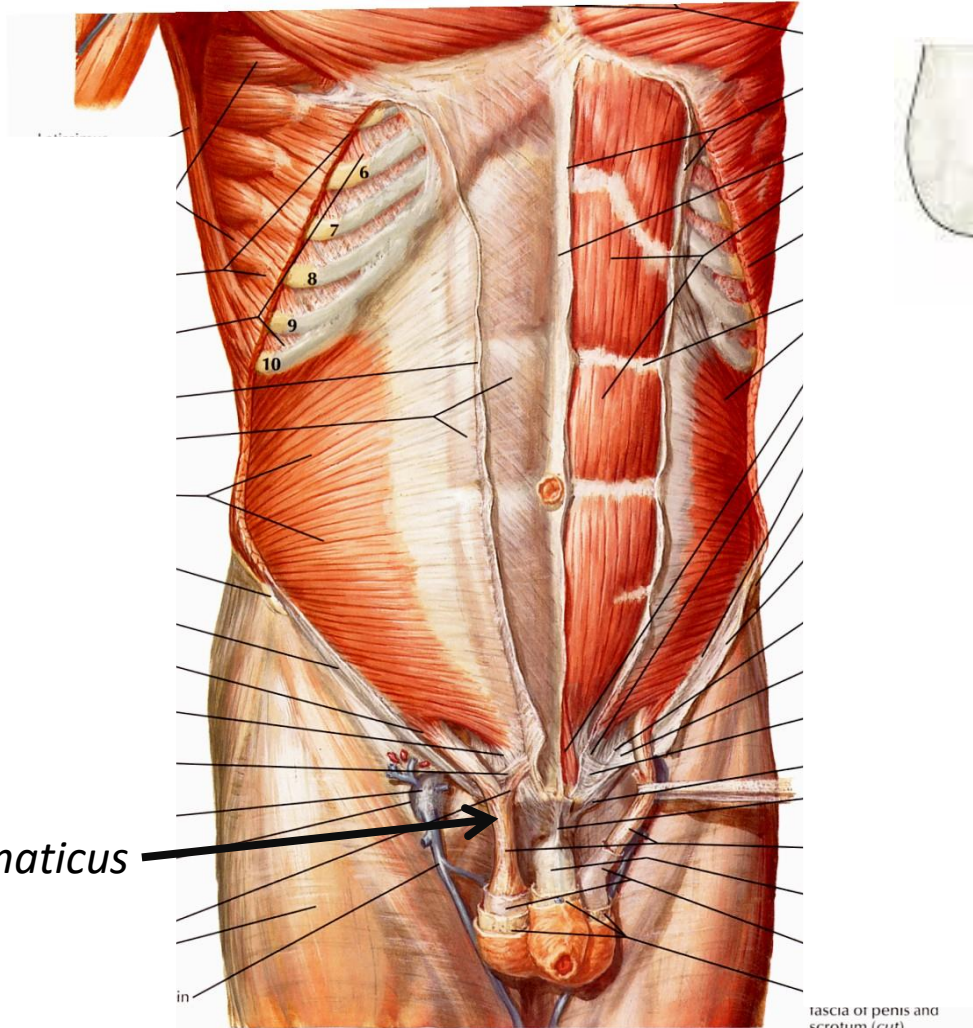
Canalis inguinalis - zeslabené místo břišní stěny

Aponeurosis m. obliqui abdominis externi

canalis inguinalis – zeslabené místo břišní stěny

inguinálním kanálem prochází semenný provazec =
funiculus spermaticus u muže, u ženy lig.teres uteri

Descensus testium

***Hernia* = kýla**

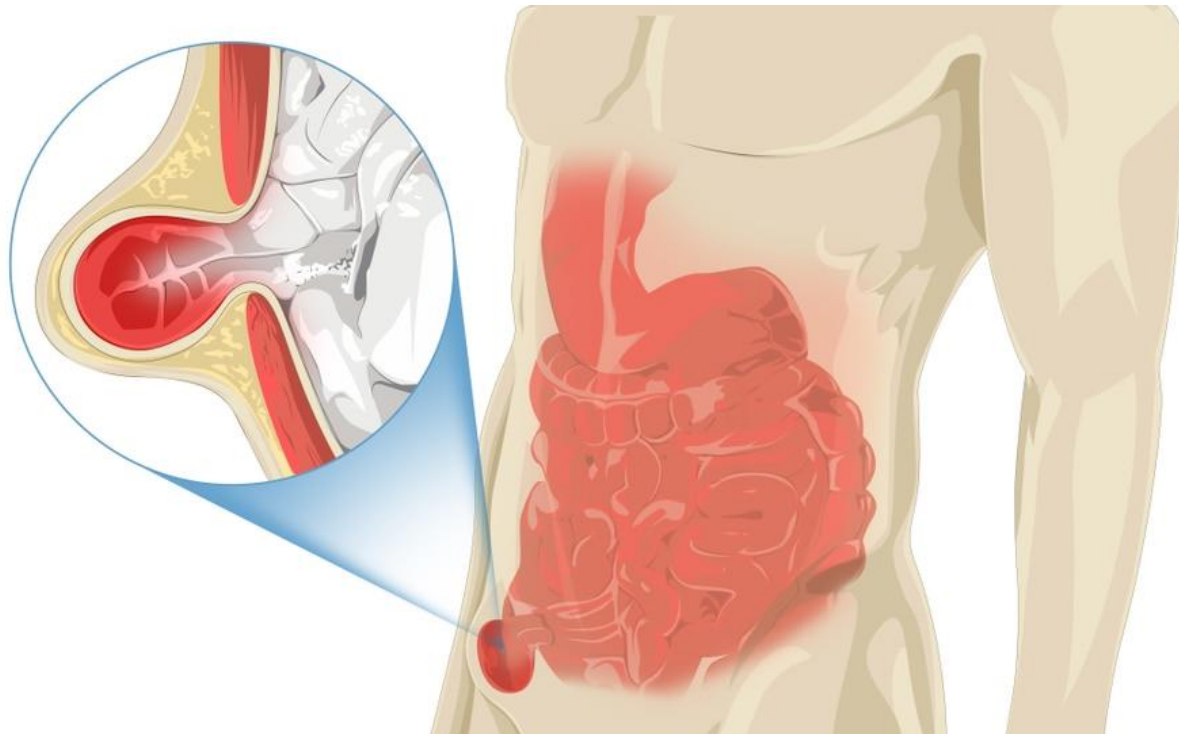
Vychlípení nástěnného peritonea event. i střevní kličky zeslabeným místem (většinou) tělní stěny.

Hernia inguinalis directa

- přímá (získaná)

Hernia inguinalis indirecta

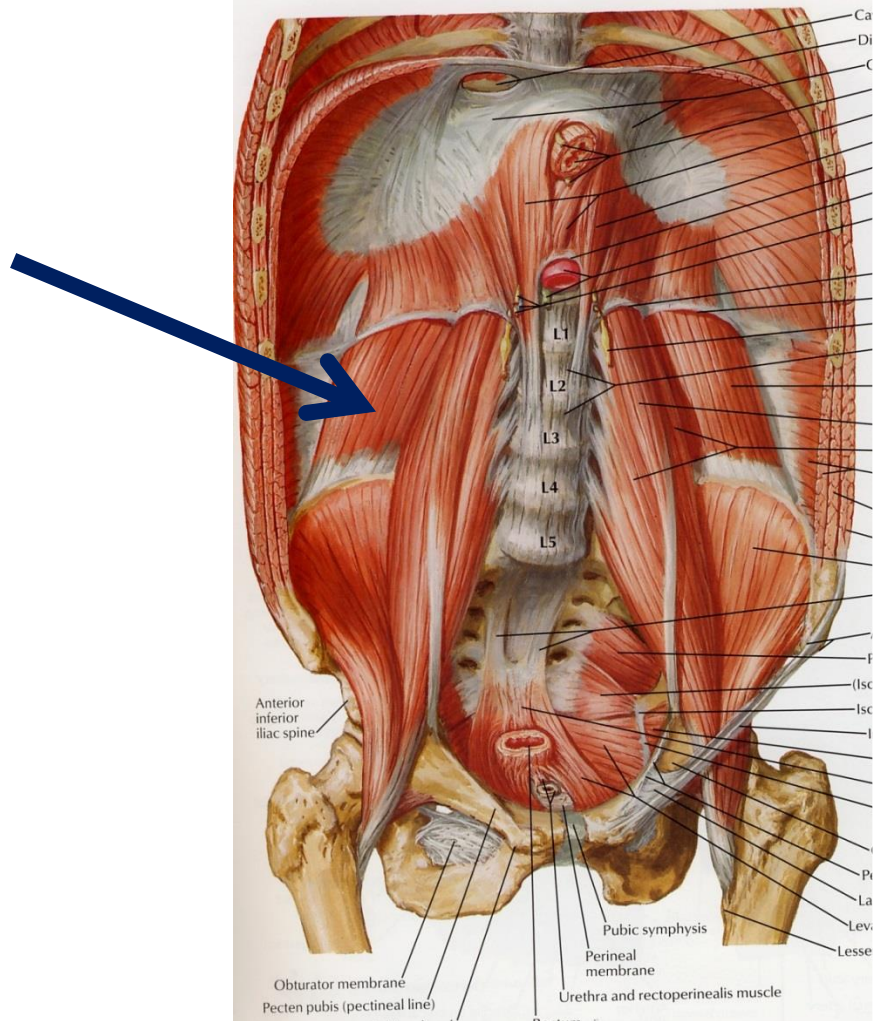
- nepřímá (vrozená, může být i získaná)

m. quadratus lumborum

inervace: *plexus lumbalis*

Zadní stěna trupu

Svaly pánevního dna = *diaphragma pelvis*

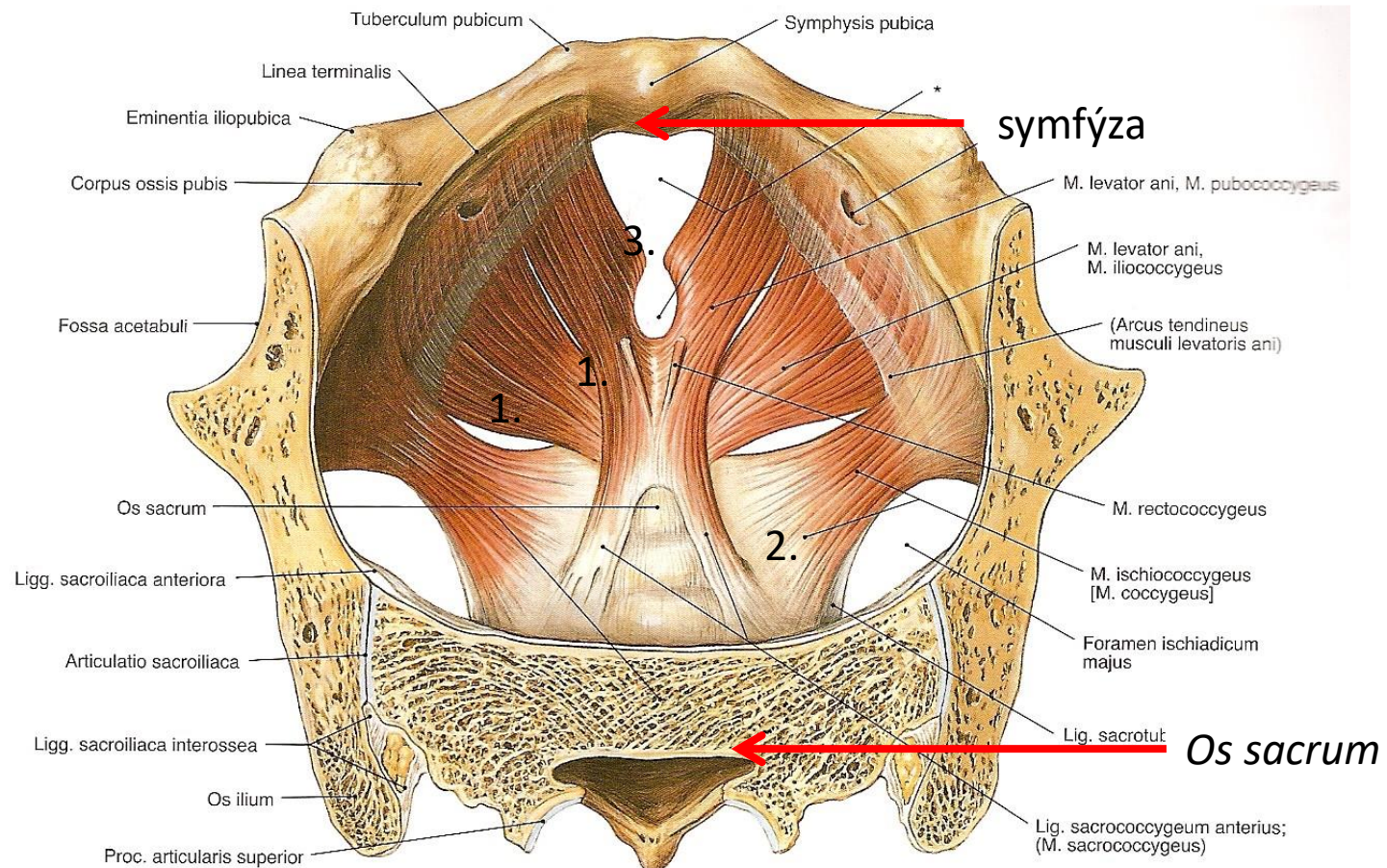
1. *m. levator ani*

2. *m. coccygeus*

3. *hiatus urogenitalis*

Pohled do malé pánve

inervace: *plexus sacralis, n. pudendus*

***Musculi dorsi* – zádové svaly**

A - povrchové zádové svaly

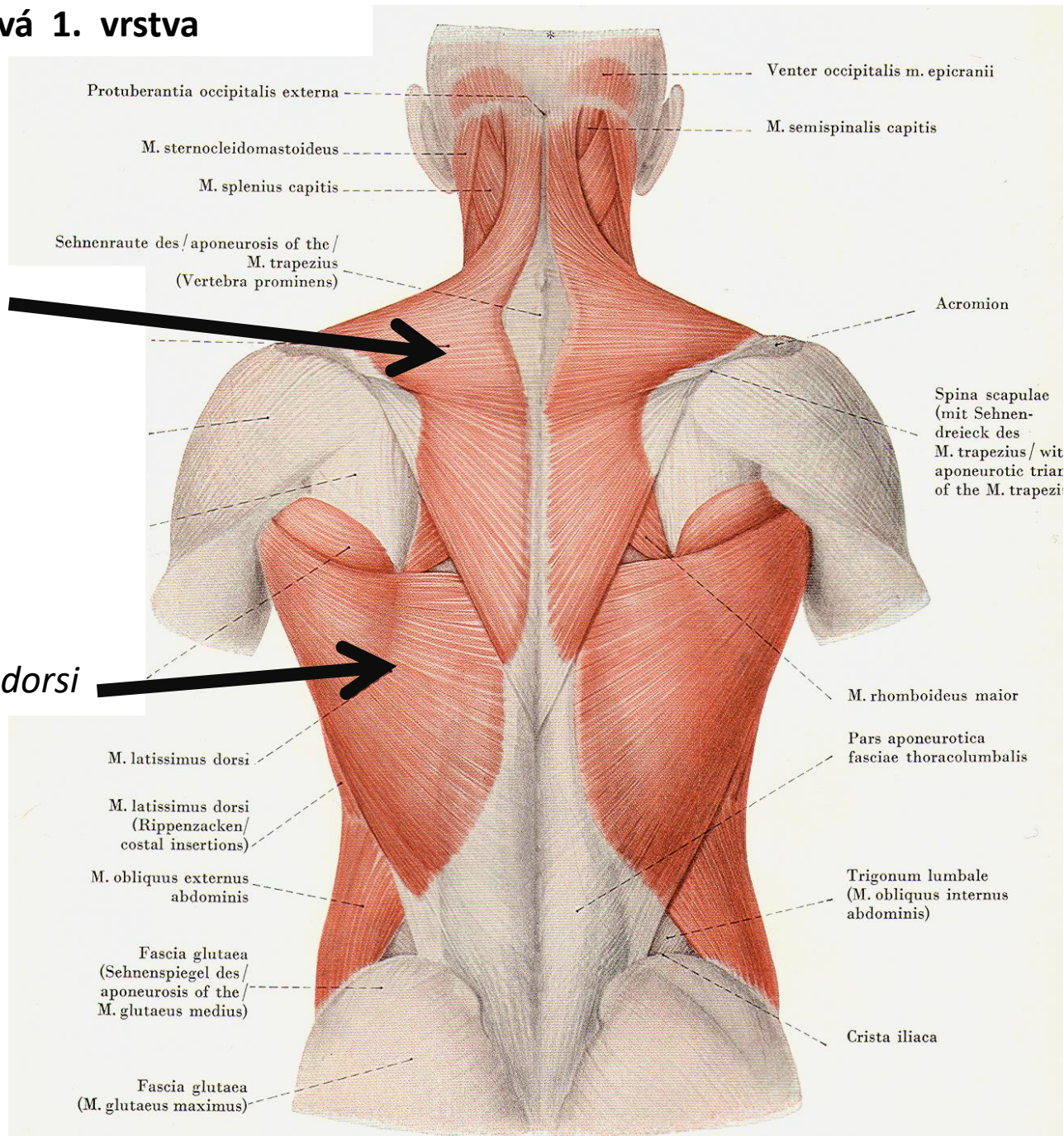
- vrstvy:
  - 1. *m. trapezius et m. latissimus dorsi*
    - Inervace - *n. accessorius (XI.)* a *n. thoracodorsalis (plexus brachialis)*
  - 2. *m. levator scapulae et mm. rhomboidei*
    - inervace – nervy z *plexus brachialis*
  - 3. *mm. serrati posteriores*
    - inervace - *nn. intercostales*

B - Hluboké zádové svaly:

- „dlouhé“ systémy
- krátké hluboké svaly
- suboccipitální svaly
  - inervace: dorzální větve míšních nervů

Povrchová 1. vrstva

Protuberantia occipitalis externa

M. sternocleidomastoideus

M. splenius capitis

Sehnenraute des / aponeurosis of the /
M. trapezius
(Vertebra prominens)

Venter occipitalis m. epicranii

M. semispinalis capitis

Acromion

Spina scapulae
(mit Sehnen-
dreieck des
M. trapezius / mit
aponeurotic triar
of the M. trapezi

M. rhomboideus maior

Pars aponeurotica
fasciae thoracolumbalis

Trigonum lumbale
(M. obliquus internus
abdominis)

Crista iliaca

M. latissimus dorsi

M. latissimus dorsi
(Rippenzacken/
costal insertions)

M. obliquus externus
abdominis

Fascia glutea
(Sehnenspiegel des /
aponeurosis of the /
M. gluteus medius)

Fascia glutea
(M. gluteus maximus)

m. trapezius

m. latissimus dorsi

3. vrstva

2. vrstva

m. serratus posterior superior

m. levator scapulae

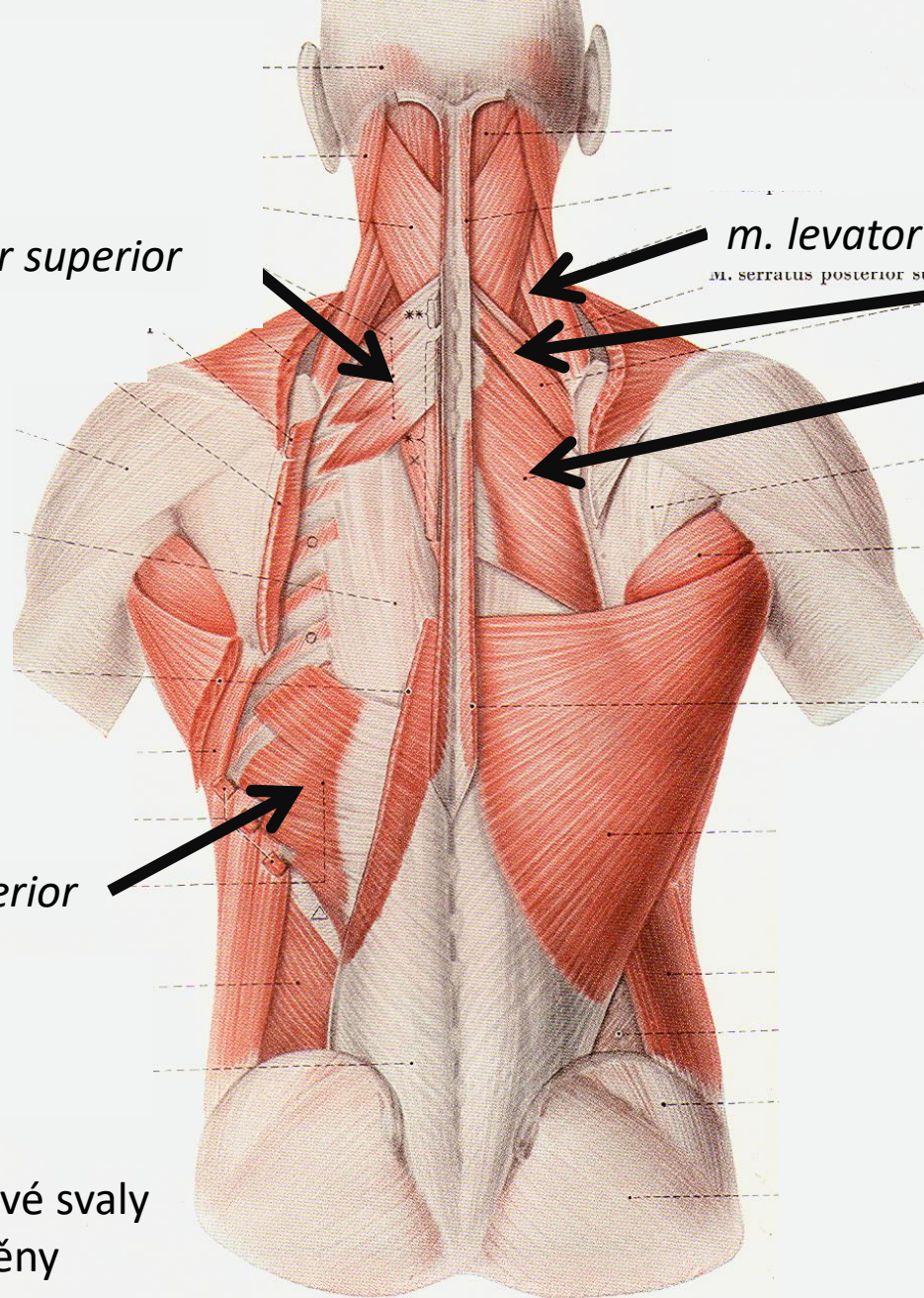
m. serratus posterior supe

m. rhomboideus minor

m. rhomboideus major

m. serratus posterior inferior

povrchové svaly
odstraněny

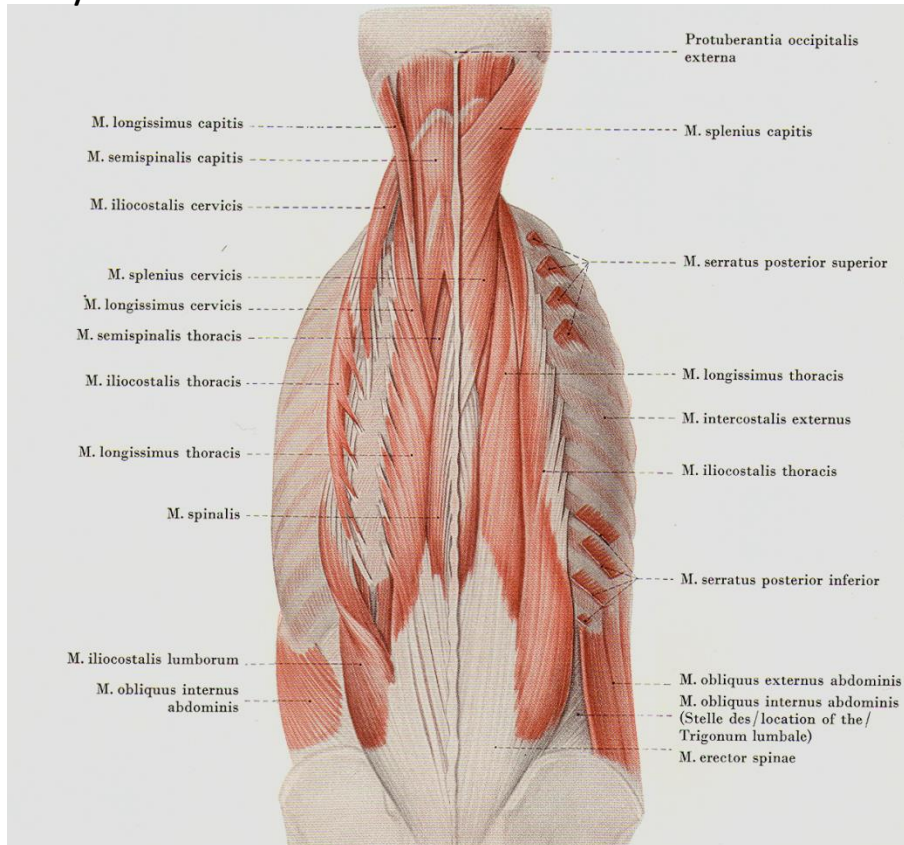
B - Hluboké zádové svaly = svaly autochtonní

- inervace: rami posteriores míšních nervů

1/ Dlouhé „systémy“ zádových svalů

2/ Krátké zádové svaly a hluboké šíjové (subokcipitální) svaly

1/

2/

